

K E N D E L S E

H. Skjøde Knudsen A/S
(advokat Anne Bergholt Sommer, Aarhus)

mod

Bygningsstyrelsen
(Kammeradvokaten v/advokat Kristian Hartlev)

Ved udbudsbekendtgørelse nr. 2013/S 240-416570 af 10. december 2013 udbød indklagede, Bygningsstyrelsen, som begrænset udbud efter direktiv 2004/18/EF (udbudsdirektivet) en ny undervisningsbygning til Syddansk Universitet i Odense.

Indklagede prækvalificerede den 27. januar 2014 følgende 5 virksomheder:

- Dansk Boligbyg A/S med AART Architects A/S og NIRAS A/S som underrådgivere,
- H. Skjøde Knudsen A/S med Nøhr & Sigsgaard Arkitektfirma A/S og Ingeniørgruppen Varde A/S som underrådgivere,
- MT Højgaard A/S med C.F. Møller Danmark A/S og MOE A/S som underrådgivere,
- NCC Construction Danmark A/S med Friis og Moltke A/S og Grontmij A/S som underrådgivere og
- TC Anlæg A/S med CUBO Arkitekter A/S, Schønherr A/S og Rambøll A/S som underrådgivere.

Fire af de prækvalificerede virksomheder, herunder H. Skjøde Knudsen A/S og TC Anlæg A/S, afgav rettidige tilbud.

Indklagede meddelte den 29. april 2014, at indklagede agtede at tildele kontrakten til TC Anlæg A/S.

Den 9. maj 2014 indgav H. Skjøde Knudsen A/S (klageren) klage til Klagenævnet for Udbud over indklagede. Klageren fremsatte ved klagens indgivelse anmodning om, at klagenævnet i medfør af lov om håndhævelse af udbudsreglerne m.v. § 12, stk. 2, skulle beslutte, at klagen skulle tillægges opsættende virkning. Den 27. maj 2014 besluttede klagenævnet ikke at tillægge klagen opsættende virkning, idet betingelsen om uopsættelighed ikke var opfyldt. Klagen har været behandlet på skriftligt grundlag.

Klageren har nedlagt følgende påstande:

Påstand 1

Klagenævnet skal konstatere, at indklagede har handlet i strid med ligebehandlingsprincippet, jf. udbudsdirektivets artikel 2, ved at træffe beslutning om at prækvalificere og efterfølgende tildele den udbudte totalentreprisekontrakt vedrørende ny undervisningsbygning til TC Anlæg A/S, uagtet at denne tilbudsgiver i kraft af sin tilknytning af CUBO Arkitekter A/S som underrådgiver har haft en afgørende konkurrencemæssig fordel ved udarbejdelse og afgivelse af tilbud i forhold til de øvrige tilbudsgivere og derfor er inhabil.

Påstand 2

Klagenævnet skal konstatere, at indklagede har tilsidesat håndhævelseslovens § 2, stk. 2, idet indklagede ikke ved sin meddelelse om hensigt om tildelelse af kontrakt har oplyst datoen for udløb af standstill-perioden.

Påstand 3

Klagenævnet skal konstatere, at indklagede har handlet i strid med gennemsigtighedsprincippet, jf. udbudsdirektivets artikel 2, ved under evalueringen af tilbuddene i henhold til underkriteriet »kvalitet« at lægge særlig positiv vægt på angivelse af produktmærker, uanset at dette forhold ikke fremgår udtrykkeligt af beskrivelse af underkriteriet i udbudsbetingelserne.

Påstand 4

Klagenævnet skal konstatere, at indklagede har handlet i strid med ligebehandlingsprincippet, jf. udbudsdirektivets artikel 2, (i) ved alene at have efterkontrolleret oplysninger i klagerens tilbud og (ii) ved at forskelsbehandle tilbudsgiverne under evalueringen af tilbuddene.

Påstand 5

Klagenævnet skal annullere indklagedes beslutning af 29. april 2014 om tilde-
deling af kontrakten til TC Anlæg A/S.

Indklagede har for så vidt angår realiteten påstået, at påstand 1 og 3-5 ikke
tages til følge, og har erkendt overtrædelsen i påstand 2.

Sagens nærmere omstændigheder

Forløbet af udbudsprocessen

I udbudsbekendtgørelsen angives det blandt andet:

»II.1.5) Kort beskrivelse af kontrakten eller indkøbet/indkøbene

...

Til opgavens gennemførelse skal totalentreprenøren have tilknyttet tekniske rådgivere inden for disciplinerne arkitekt og ingeniør.

...

III.2) Betingelser for deltagelse

III.2.1) De økonomiske aktørers personlige forhold, herunder krav om optagelse i erhvervs- eller handelsregister

Oplysninger og formaliteter, som er nødvendige for at vurdere, om kravene er opfyldt: Hvis ansøger er et konsortium, skal nedenstående oplysninger gives for hver enkelt deltager.

1) Oplysninger om firmanavn, adresse, CVR-nummer, e-mailadresse samt navn på kontaktperson.

2) Der skal gives en kortfattet generel virksomhedsbeskrivelse, herunder om ejermæssige og organisatoriske forhold.

3) Der skal underskrives tro- og -loveerklæring om, at ansøger ikke befinder sig i nogen af de i Udbudsdirektivets artikel 45, stk. 2, nævnte situationer.

III.2.2) Økonomisk og finansiel kapacitet

Oplysninger og formaliteter, som er nødvendige for at vurdere, om kravene er opfyldt: 4) Revisorpåtegnet erklæring om ansøgers samlede omsætning, egenkapital og resultat af primær drift for de seneste 3 regnskabsår.

Hvis ansøger er et konsortium, skal ovenstående oplysninger gives for hver enkelt deltager.

III.2.3) Teknisk kapacitet

Oplysninger og formaliteter, som er nødvendige for at vurdere, om kravene er opfyldt:

5) Referenceliste med beskrivelse af ansøgers væsentligste referencer på byggerier med en tilsvarende kompleksitet og/eller størrelse udført i totalentreprise inden for de seneste 5 år.

Referencelisten kan indeholde referencer fra både entreprenør, arkitekt og ingeniør.

Det ønskes oplyst hvilke tekniske rådgivere, ansøger tilknytter opgaven.

For rådgivernes vedkommende kan der indgå referencer for byggerier udført i andre entrepriseformer end totalentreprise.

For hvert referencebyggeri ses gerne følgende oplysninger:

Opdragsgiver, entreprisenum, areal samt en kort beskrivelse af opgavens karakter.

Endvidere ses gerne oplyst ansøgers erfaringer med sammenhængende teknisk idriftsættelse af bygninger af lignende størrelse og kompleksitet.

6) Oplysninger om årlige gennemsnitlige antal beskæftigede, fordelt på faggrupper gennem de seneste 3 år.

7) Ansøger skal aflevere nøgletal om overholdelse af tidsfrister, mangler, arbejdsulykker og kundetilfredshed for tidligere gennemførte entrepriseopgaver indenfor de seneste 3 år efter reglerne i § 9 i Erhvervs- og Byggestyrelsens bekendtgørelse nr. 1469 af 16. december 2009 om nøgletal for statsbyggerier m.v., herunder især fra tilsvarende entrepriseopgaver som den udbudte (dvs. i form af et eller flere relevante »faktablade«).

Hvis ansøger har fået beregnet nøgletal for mindst 3 tidligere gennemførte entrepriseopgaver indenfor de 3 seneste år, skal ansøgeren tillige aflevere supplerende oplysninger efter reglerne i § 9, herunder bl.a. vægtet gennemsnit for hvert af de nævnte nøgletal, samt oplysninger om helt eller delvist afbrudte evalueringssager (dvs. en »karakterbog«).

Hvis ansøger ikke er i besiddelse af nøgletal beregnet efter bekendtgørelsens definitioner, skal ansøger aflevere tilsvarende oplysninger til brug for udvælgelsen, jfr. bekendtgørelsens § 9, stk. 5.

Tilsvarende oplysninger er tredjemandsoplysninger om de bedstestående tidligere præstationer indenfor de seneste 3 år, der

dokumenterer, at ansøgeren kan leve op til de stillede krav og ønskede kvalifikationer på de fire områder.

Hvis ansø[g]er er et konsortium, skal ovenstående oplysninger gives for hvert enkelt deltager.

...

IV.1.2) Grænse for, hvor mange økonomiske aktører der vil blive opfordret til at afgive bud eller deltage

Forventet antal økonomiske aktører: 5

Objektive kriterier for valg af det begrænsede antal kandidater: Ordregiver vil på grundlag af III.2.1), III.2.2) og III.2.3) vælge de ansøgere, der skønnes at være bedst egnede til opgaven.«

TC Anlæg A/S' prækvalifikationsansøgning var vedlagt erklæringer fra CUBO Arkitekter og Rambøll A/S om at stå til rådighed som underrådgiver for TC Anlæg A/S i forbindelse med prækvalifikationsansøgning, tilbudsgivning og tildeling af kontrakt samt erklæring fra Schønherr A/S om at indgå som underrådgiver for CUBO Arkitekter A/S og stille sine tekniske kompetencer og ressourcer til rådighed for løsning af opgaven.

I indklagedes evalueringsnotat af 20. januar 2014 vedrørende prækvalifikationen anføres det blandt andet:

»

Ansøgerteam:	Evaluerings:	Vurdering:
...
4. Totalentreprenør: Dansk Bologbyg A/S Arkitekt: AART Architects Ingeniør: NIRAS	Middelstor omsætning ... God bygge rating ...	Meget kompetent Ansøger udvalgt til at give tilbud.
...
6. Totalentreprenør: H. Skjøde Knudsen A/S Arkitekt: Nøhr & Sigsgaard Ingeniør: Ingeniørgruppen Varde A/S	Mindre omsætning Har egenproduktion Mindre store men gode referencer Ref. fremsendt vedr. styring (Comissioning) Mindre firmakapacitet for ing og ark (De 2 ing. har fremsendt samarbejds referencer.) God bygge rating	Meget kompetent Ansøger udvalgt til at give tilbud.
...

8. Totalentreprenør: Hansson & Knudsen A/S Arkitekt: Mangor & Nagel Ingeniør: ALECTIA A/S	Middelstor omsætning ... Mindre god bygge rating	Kompetent
9. Totalentreprenør: Jorton A/S Arkitekt: SKALA Arkitekter A/S Ingeniør: Balslev rådg. Ing. A/S	Mindre omsætning ... Mindre god bygge rating	Mindre kompetent
...
11. Totalentreprenør: MT Højgaard A/S Arkitekt: C.F. Møller A/S Ingeniør: MOE A/S rådg. Ing.	Stor omsætning ... Mindre god bygge rating	Meget kompetent Ansøger udvalgt til at give tilbud.
12. Totalentreprenør: NCC Construction Danmark A/S Arkitekt: Friis & Moltke Ingeniør: Grontmij A/S	Stor omsætning ... God bygge rating	Meget kompetent Ansøger udvalgt til at give tilbud
...
14. Totalentreprenør: Raunstrup Entreprise A/S Arkitekt: GGP arkitekter A/S Ingeniør: INGENIØR'NE	Mindre omsætning ... God bygge rating	Mindre kompetent
...
16. Totalentreprenør: TC Anlæg A/S Arkitekt: CUBO Arkitekter A/S Landskab: Schönherr Ingeniør: Rambøll A/S	Mindre omsætning Gode referencer Delvis egenproduktion God styring (Commissioning) God firmakapacitet Mht. bygge rating er alene fremsendt kundetilfredsheds-skemaer	Meget kompetent Ansøger udvalgt til at give tilbud.

«

I et »oversigtsskema, dokumentation fra ansøgere« udformet i excel, som var bilag til evalueringsnotatet, nævnes omsætning, egenkapital og resultat for både TC Anlæg A/S, CUBO Arkitekter A/S og Rambøll A/S i en kolonne om »Økonomisk og finansiell kapacitet«. Vedrørende visse andre ansøge-

re nævnes også omsætning for både totalentreprenøren og de virksomheder, som nævnes under kolonnen »Underrådgivere«. For de fleste virksomheders (herunder klagerens) vedkommende er det kun totalentreprenørens omsætning, som nævnes. I nogle af rubrikkerne i kolonnen »Økonomisk og finansiell kapacitet« er det anført »Ikke angivet som konsortium«. I et pilesystem i skemaet, som angiver bedømmelsen af de enkelte ansøgere under de forskellige kolonner i skemaet er der ved TC Anlæg A/S sat »pil op«.

Indklagede har oplyst, at de indsendte oplysninger blev indsat i excel-skemaet, herunder også oplysningerne om tilknyttede rådgivere, hvis der var sendt oplysninger om disse. Ifølge indklagede blev oplysningerne om underrådgivernes økonomi imidlertid ikke inddraget i forbindelse med selve vurderingen af nogen af prækvalifikationsansøgningerne.

I udbudsbetingelserne af 17. februar 2014 er det blandt andet anført:

»1. Entreprisens art og omfang

...

Den nye undervisningsbygningen betegnes ”SDU OU Undervisningsbygning 44” og skal opføres mellem den eksisterende bygning OU 30 og bygning OU 42, som netop nu opføres lige øst for byggefeltet til bygning OU 44.

Bygning OU 44 skal sammen med bygning OU 42 danne ramme om tre institutter...

...

Totalentreprisen udbydes på baggrund af nedennævnte udbudsmateriale herunder en Designmanual, som Syddansk Universitet har ladet udarbejde, for at fastholde og videreføre de designmæssige intentioner og kvaliteter for det samlede bygningskompleks i Odense.

...

Totalentreprenøren og dennes rådgivere skal som en positiv udfordring forestå, at videreføre bygherrens værdier i projektet i henhold til bl.a. designmanualen.

Det er væsentligt for bygherren, at de intentioner, der er indarbejdet i udbudsmaterialet, bevares i forbindelse med færdigprojekteringen og udførelsen.

2. Udbudsmaterialet

Udbudsmaterialet består af følgende dokumenter.

- 1) Nærværende opfordringsbrev, dateret 17.02.2014

- 2) Byggesagsbeskrivelse, inkl. ABT 93 med tilføjelser, dateret 17.02.2014
- 3) Byggeprogram, dateret 17.02.2014
- 4) Bilagsoversigt, dateret 17.02.2014
- 5) Udbudstidsplan, dateret 17.02.2014
- 6) Paradigma for totalentrepriseentrepriseføftale, dateret 17.02.2014
- 7) Paradigme for entreprenørgaranti
- 8) Tilbudsformular, dateret 17.02.2014
- 9) Tilbudsliste, dateret 17.02.2014
- 10) Arbejdsklausul, Tro og love-erklæring ILO 94
- 11) Tro og love-erklæring, gæld til det offentlige

3. Tildelingskriterier

Tildelingskriteriet er det økonomisk mest fordelagtige tilbud.

Underkriterier er:

Pris der vægtes med 40% (bedømmelsesgrundlag er tilbudte pris iht. tilbudsformular)

Organisation og proces, der vægtes med 30% (bedømmelsesgrundlag er max. 5 sider A4 med procesbeskrivelse og max. 5 sider A4 med organisering og mini Cv'er)

Kvalitet, der vægtes med 30% (bedømmelsesgrundlag er max. 7 sider A4, med angivelse af kvalitet for hver af de udvalgte 7 bygningsdele)

4. Bedømmelse

Pris

Bedømmelse af underkriteriet pris, vil ske efter en matematisk retlinet model, men [med] intervaller der afspejler spredningen i de indkomne tilbud.

Organisation og proces samt Kvalitet

De kvalitative underkriterier; organisation og proces samt kvalitet vil blive bedømt ved anvendelse af følgende karakterskala

...

9. Tilbuddet skal indeholde:

...

E. Beskrivelse af organisation med Cv'er samt procesforløb.

E1)

Der skal vedlægges en organisationsplan for projekterings- og byggefasen med en beskrivelse af organisations evner til at løse opgaven herunder korte CV på nøglemedarbejdere, hvori det udover uddannel-

se og erfaringer anskueliggøres hvordan CV'et understøtter løsning af den udbudte opgave.

Ved bedømmelsen vil der blive lagt vægt på, at den tilbudte organisation demonstrer klare og logiske kompetence- og ansvarsforhold, således god kommunikation fremmes. Ligeledes lægges der vægt på, at opgavens kvalificerede udførelse er sikret i tilfælde af forfald hos enkelte personer. Der lægges vægt på at relevante fagområder er dækket af medarbejdere med relevant og høj kompetence, endvidere lægges der vægt på medarbejdernes evne til at samarbejde og kommunikere.

Max 5 stk. CV'er af 1 A4 side, samt max. 3 stk. A4 sider beskrivelse til pkt. A).

Hvis der afleveres mere end 8 sider, ses der bort fra sider derudover.

EII)

Procesbeskrivelse evt. suppleret med grafisk illustration for, hvorledes projektet færdigprojekteres og udføres, herunder hvordan bygherren orienteres og inddrages således nødvendige beslutninger træffes på et grundlag, der medfører en optimal proces.

Endvidere skal beskrivelsen indeholde et afsnit om energiklasse og teknisk performance, hvori det beskrives, hvorledes totalentreprenøren vil sikre, at krav til energiklasse og teknisk performance vil blive opfyldt. Afsnittet skal som minimum indeholde en beskrivelse af:

- Milepæle og aktiviteter i de forskellige faser, i relation til sikring af energiklasse og teknisk performance.
- Hvordan og med hvilken organisation der i de forskellige faser, sker sikring af energiklasse og teknisk performance, samt hvordan der i de forskellige faser sker en koordinerende indsats for at opnå en effektiv idriftsætning af bygningen.
- Organisation og aktiviteter i forbindelse med udførelse af funktions- og performancetests.
- Strategi for mangelfhjælpning i tilfælde af ikke accepterede resultater af funktions og performancetests.

Ved bedømmelsen vil der blive lagt vægt på, at bygherren orienteres og inddrages med mulighed for at påvirke projektet i de forskellige faser, samt på teamets evne til at demonstrere en sammenhængende tværfaglig og effektiv proces for projektering, udførelse og idriftsætning af bygningen. Endvidere vil der blive lagt vægt på hvordan og hvornår de forskellige aktører optræder i processen.

Endvidere vil der blive lagt vægt på teamets evne til at styre de tekniske grænseflader, omfang og kvalifikationer af de ressourcer, der ind-

går i organisationen til at sikre, at krav til energiklasse og teknisk performance bliver opfyldt. Endelig vil der blive lagt vægt på, hvordan der sikres en tydelig sammenhæng med aflevering og 1 års gennemgang, således at eventuelle fejl og mangler i forbindelse med gennemførelse af performance- og funktionstests kan håndteres, jf. ABT93.

Max 5 stk. A4 sider til punkt B), hvis der afleveres mere end 5 sider, ses der bort fra sider derudover.

F. Beskrivelse eventuelt suppleret med skitse/foto af hvordan og i hvilken kvalitet/fabrikat, entreprenøren vil tilbyde nedennævnte 7 bygningsdele/-komponenter.

- Udvendige dør/vinduer samt glas—alu facader for bygning og gangbro
- Udvendige facadeprincipper i henholdsvis beton og corten stål.
- Udvendig solafskærmning i henholdsvis screens og corten stål
- Indvendige system glasvægge inkl. døre og akustikfelter
- Indvendige hovedtrapper med tilhørende reposer og værn
- Inventar til auditorier og undervisning
- Belysningsarmaturer i ganglinjer og undervisningsrum

Der vil blive lagt vægt på, i hvor høj grad de efterlever de i udbuddet opstillede minimums forventninger til kvalitet herunder æstetik, levetid og drift.

Der må maksimalt afleveres 2 side pr. bygningsdel.

I alt max. 14 stk. A4 sider eller max. 7 stk. A3 sider, hvis der afleveres mere end dette (svarende til 14 stk. A 4 sider) ses der bort fra sider derudover.«

I udbudsmaterialet indgik som bilag 1 og 2 til byggeprogrammet blandt andet et af CUBO Arkitekter A/S udarbejdet skitseforslag og en af samme arkitektfirma udarbejdet designmanual.

Skitseforslaget indeholder plantegninger over de forskellige etager, som viser indklagedes ønsker til antallet af undervisningslokaler og kontorer. Desuden er der i skitseforslaget møbleringsplaner, som viser indretning med fast inventar.

Designmanualen indeholder planskitser vedrørende forskellige etager med angivelse af materialer som linoleumsbelægning, malet beton, marmorsplitfliser og keramiske gulvfliser og farver samt oplysning om ønsker/krav (»minimumsforventninger«) til enkelte bygningsdele/komponenter som

f.eks. betonfliser udvendigt, lofter, indvendige betonvægge mv. Designmanualen indeholder desuden fotos, der ifølge indklagede viser de eksisterende universitetsbygninger på campus, som ikke er projekteret af CUBO Arkitekter A/S. Indklagede har gjort opmærksom på, at alle tilbudsgiverne har haft mulighed for at besigtige campus, herunder de pågældende bygninger. I blandt andet designmanualen er givet en nærmere beskrivelse af indklagedes krav (ønsker/»minimumsforventninger«) til de 7 bygningsdele/komponenter, som tilbudsgiverne ifølge udbudsbetingelserne skulle beskrive, og hvor beskrivelsen ville danne grundlag for bedømmelsen af underkriteriet »kvalitet«. I både designmanualen og byggeprogrammet er det i den forbindelse om udvendig solafskærmning (screens) anført:

»Der udføres automatisk elbetjente og CTS/KNX - styrede udvendige sol-afskærmninger med screen, inkl. opdeling i sektioner med tilhørende aluminiumsinddækninger, -valse, -bundlukke, - kantafslutning, -dækkapper, styreskiner, sidestyr, på dug, montagebeslag, vejrstationer, styrebokse, styringsrelæer, impulsstyring og minimum 1 stk. kontakt pr. lokale.

Systemet skal være vindtestet og klassificeret i henhold til DIN EN 13561 og DIN EN 13659, vindklasse 4, svarende til 14-17 meter pr. sek.

...«

I organisationsbeskrivelsen i TC Anlæg A/S' tilbud er Bo Lautrup fra CUBO Arkitekter A/S angivet som den projektansvarlige for arkitektfirmaets ydelse. Bo Lautrup havde, jf. nærmere nedenfor, deltaget i arbejdet med designmanual og skitseforslag.

I klagerens tilbud er Allan Kronborg og Jesper Højbjerg navngivne medarbejdere, hvis CV indgår i tilbuddet. De pågældende har ifølge en af indklagede fremlagt oversigt (kort) tidligere udført arbejde på andre af indklagedes byggeprojekter på campus.

Tilbuddet fra TC Anlæg A/S indeholdt dokumentet »F1 – Bygningsdele/komponenter«. Efter klagerens opfattelse er der betydeligt sammenfald mellem tegninger/illustrationer og beskrivelser i dette dokument og designmanualen/skitseforslaget. Klageren har i et skema, som ikke gengives her, angivet, hvori der er sådanne lighedspunkter.

Indklagede er enig i, at der er et sådant sammenfald, men har påpeget, at punkt F i udbudsbetingelserne lagde op til, at tilbudsgiverne for så vidt angår bygningsdele/komponenter gengav dele af udbudsmaterialet for på denne måde at opfylde indklagedes »minimumsforventninger«. Indklagede har i et skema, som ikke gengives her, illustreret, hvordan klagerens tilbud efter indklagedes opfattelse på samme måde som tilbuddet fra TC Anlæg A/S gengav/var baseret på dele af designmanualen/skitseforslaget.

I TC Anlæg A/S' tilbud, bilaget »F1-7 Bygningsdele/-komponenter« står der om screens:

»Der udføres automatiske el-betjente og CTS- styrede udvendige solafskærmninger med screen, inkl. opdeling i sektioner med tilhørende aluminiums inddækninger, -valse, -bundlukke, -kantstafslutning, -dækkapper, -styreskinner, -sdestyr på dug, -montagebeslag, vejrstationer, styrebokse, styringsrelæer, impulsstyring og minimum 1 stk. kontakt pr. lokale.

Systemet vil være vindtestet og klassificeret i henhold til DIN EN 13561 og DIN EN 13659, vindklasse 4, svarende til 14-17 meter/ sek.

[De næste afsnit er ikke med i den version af tilbuddet, som klageren har fået indsigt i, og gengives ikke her].

Ovenstående specifikationer finder vi kan tilfredsstilles med levering/montering af Acrimo 1980 VS.«

I klagerens tilbud, afsnittet »F - Beskrivelse af 7 bygningsdele/-komponenter« anføres det om screens:

»Screens

Der tilbydes solafskærmning med screens fra Fischer A/S.

Solafskærmningen monteres på øst-, vest- og sydfacaden samt ved lysgårde på 1. sal, udføres med automatik, design og indbygning i facadekassetterne, som skitseret i designmanualen.

...

På øst- og vestfacaden tilbydes Fischer system 95 zipper. Grundet den større højde på vinduesfacaderne på sydfacaderne og i lysgårde monteres her Fischer system 125 zipper.

Systemerne styres af en sol-/vind-automatik, der sørger for at produkterne kører ned, når solen begynder at skinne og kører op igen, når lux værdien nås. Vindvagten sørger for at systemerne kører op, når vindhastigheden overstiger det tilladte for at skåne systemerne og kører ned igen, når vindhastigheden tillader dette. Solafskærmningen kan

styres individuelt i hvert rum med en trykknop, som dog deaktiveres, når vindhastigheden er for høj.«

I indklagedes meddelelse af 29. april 2014 om tildelingsbeslutningen er det ikke angivet, hvornår standstillperioden udløber.

Af evalueringsrapporten fremgår om den samlede bedømmelse og pointtildeling:

»

Underkriterium:	Pris:	Proces og organisation:	Kvalitet:	Samlet vægtet karakter:	Rangorden:
Vægtet	40 % Point/ Vægtet point	30% Point/ Vægtet point	30% Point/ Vægtet point		
MT Højgaard A/S	0,4/ 0,2	6/ 1,8	5/ 1,5	3,5	4
NCC Construction A/S	3,3/ 1,3	6/ 1,8	4/ 1,2	4,2	3
H. Skjøde Knudsen A/S	10/ 4	7/ 2,1	5/ 1,5	7,6	2
TC Anlæg A/S	9,2/ 3,7	8/ 2,4	6/ 1,8	7,9	1

«

I rapporten anføres det om bedømmelsen af underkriteriet »organisation og proces«:

»2.2.1 MT Højgaard A/S med C.F. Møller og MOE

EI Organisationsplan:

...

CV4 tilbydes som projektleder for arkitektydelser. CV 4 har kompetencer der understøtter funktionen, og relevante referencer fra undervisningsbyggerier, herunder også flere universitetsbyggerier. CV4 har erfaring med at varetage rollen som både projektleder og projekteringsleder for arkitektydelser på byggerier af sammenlignelig størrelse og kompleksitet. CV4 er angivet at have været projektleder på 2 større byggerier for bygherren. Begge byggeopgaver er under realisering i perioden for den aktuelle opgave, og det er derfor vanskeligt at forestille sig hvorledes CV4 kan frigøres til sin påtænkte rolle i det aktuelle projekt. CV 4 vurderes at kunne varetage rollen mere end godt.

...

Sammenfatning vedr. organisation og proces:

Generelt en middel tilfredsstillende procesbeskrivelse, der har karakter af at være generel og ikke i tilstrækkelig grad projektspecifik.

...

2.2.2 NCC Construction A/S med Friis og Moltke samt Grontmij

EI Organisationsplan:

...

CV4 tilbydes som sagsarkitekt. CV4 har uddannelse og kompetencer der understøtter funktionen samt relevante referencer fra undervisningsbyggerier, dog er der ikke angivet universitetsbyggeri. CV4 har erfaring med at varetage rollen som sagsarkitekt (projektleder og projekteringsleder) på byggerier af sammenlignelig kompleksitet, men af lidt mindre størrelse. CV4 vurderes at kunne varetage rollen mere end middel tilfredsstillende.

...

Sammenfatning vedr. organisation og proces:

Generelt en god og middel tilfredsstillende procesbeskrivelse, der har karakter af at være generel og ikke i tilstrækkelig grad projektspecifik.

...

2.2.3 H. Skjøde Knudsen A/S med Nøhr og Sigsgaard samt Ingeniørgruppen Varde

EI Organisationsplan:

...

CV3 tilbydes som sagsarkitekt med ansvar for arkitektprojektering. CV3 har en uddannelses- og erfaringsmæssig baggrund samt erfaring med undervisningsbyggeri og statsligt universitetsbyggeri, som understøtter varetagelse af CV3's rolle i organisationen. Desuden kan CV3 bidrage til organisationen med viden og erfaring ift. 3D-projektering, bygningsdesign og detailprojektering.

CV3 vurderes generelt at kunne varetage rollen mere end tilfredsstillende.

...

Sammenfatning vedr. organisation og proces:

Samlet set vurderes den tilbudte organisation og de tilbudte nøgledarbejdere, angivet med CV, at give en god opfyldelse af underkriteriet. Enkelte forhold og nøglepersoner henholdsvis hæver og sænker sig over niveauet, men særligt håndtering og varetagelse af teknisk performance og funktionstest er ikke inkluderet i tilstrækkeligt omfang.

Den tilbudte procesbeskrivelse vurderes samlet set, at give en middel tilfredsstillende opfyldelse af tildelingskriteriet, da til-

buddet ikke i tilstrækkelig grad demonstrere viden om og inddragelse af teknisk performance og funktionstests, hvilket i henhold til udbudsmaterialet er et væsentligt fokuspunkt for bygherren.

Samlet set, karakteriseres tilbuddet at give en god opfyldelse af underkriteriet, hvorfor tilbuddet til dels karakteren 7.

2.2.4. TC Anlæg A/S med CUBO, Schønherr og Rambøll

EI Organisationsplan:

...

CV4 [*efter det oplyste Bo Laurrup*] tilbydes som Projekterings- og projektleder. CV4 har kompetencer der understøtter den funktion, samt meget relevante referencer fra undervisningsbyggerier herunder også flere universitetsbyggerier. CV4 har erfaring med at varetage rollen som både projekteringsleder og projektansvarlig for arkitektydelser på byggerier af sammenlignelig størrelse og kompleksitet. CV4 vurderes at kunne varetage rollen med næsten den bedst mulige opfyldelse.

...

EII Procesbeskrivelse

Procesbeskrivelsen redegør udmærket for hvordan og hvornår bygherren orienteres. Processen indledes med en opstartstworkshop, og der er afsat tid til bygherrens kommentering ved afslutningen af hver projekteringsfase. Ligeledes er det godt beskrevet hvordan bygherren orienteres ved bygherremøder hver 14. dag i projekteringsforløbet, hvor også energiverificering og teknisk performance er faste punkter på dagsordenen. Tiltaget med etablering af en projektgruppe og en udførelsesgruppe hvor Bygningsstyrelsen, bygherrerådgiveren, SDU og totalentreprenøren er positivt og understøtter bygherrens inddragelse og mulighed for at påvirke projektet.

...

Sammenfatning vedr. organisation og proces:

Samlet set vurderes den tilbudte organisation og de tilbudte nøgledarbejdere angivet med CV, at give en god opfyldelse af underkriteriet. Enkelte forhold og nøglepersoner henholdsvis hæver og sænker sig over niveauet. Særlig håndtering af og varetage af teknisk performance og funktionstest er inkluderet i et mere end godt og tilfredsstillende omfang.

Den tilbudte procesbeskrivelse vurderes samlet set, at give en mere end god opfyldelse af tildelingskriteriet, særligt demonstrerer tilbuddet stor viden om og inddragelse af tekniske performance og funktionstests, herunder også inddragelse af bygherrens ressourcer ved rådgivere og driftspersonale, gennem hel

processen. Tilbuddet leveres således meget godt op til de i udbudsmaterialet anførte væsentlige fokus punkt for bygherren. Samlet set, karakteriseres tilbuddet at give en mere end god opfyldelse af underkriteriet, hvorfor tilbuddet til dels karakteren 8.«

Af rapporten fremgår om bedømmelsen af underkriteriet »kvalitet« blandt andet:

»2.3.1 MT Højgaard A/S med C.F. Møller og MOE

Generelt for tilbuddets oplysninger vedr. alle syv delkriterier:

Tilbudsgiver har valgt at aflevere besvarelsen af kriterium F som ét dokument, hvor der for de syv bygningsdele/komponenter er foretaget afskrift af tekstindhold/kopiering af illustrationer fra udbudsmaterialet på en sådan måde, at udbudsmaterialets ord er gjort til tilbudsgivers ord. Der er ikke for nogle af emnernes vedkommende oplyst produkter, fabrikater eller ”som”-produkter. Til gengæld er suppleret med generel tekst/beskrivelse, som understøtter tilbudsgivers intentioner om, efter bedste evne at leve op til udbudsmaterialets krav og intentioner.

...

Ud fra det tilbudte og beskrevne, og henset til det forhold, at der på tilbudstidspunktet ikke foreligger nogen bygningsdele/komponenter specifikt oplyst, vurderes at der er givet en middel tilfredsstillende opfyldelse af kriteriet bygningsdele og komponenter.

Sammenfatning vedr. kvalitet:

Samlet, karakteriseres tilbuddet at give en middel tilfredsstillende opfyldelse af underkriteriet, hvorfor tilbuddet til dels karakteren 5.

2.3.2 NCC Construction A/S med Friis og Moltke samt Grontmij

Udvendige dør/vinduer samt Glas/alu. facader for bygning og gangbro:

Tilbudsgiver har tilbudt at levere systemer og elementer der ”opfylder de intentioner der ligger til grund for det udbudte projekt” hvilket må tillægges en positiv vurdering. Det er oplyst, at det glas der vil blive anvendt er ”som” SKN 174 fra Saint Gobain Glass. Der er gengivet nogle udvalgte illustrationer fra udbudsmaterialet, men ikke oplyst fakta vedr. materialer eller produkter ud over for vinduesglas. Der er ikke nærmere redegjort for levetid eller driftmæssige forhold. I et indledende generelt afsnit er givet udtryk for at tilbudsgiver vil lægge vægt på at leve op til

den æstetiske standard der kan aflæses af det eksisterende universitetsbyggeri, hvilket er et tilfredsstillende udsagn.

Samlet set, vurderes det dog at tilbuddets oplysninger vedr. de aktuelle bygningsdele er af ikke tilfredsstillende karakter, med hensyn til bygherrens sikkerhed for at underkriteriet vil kunne opfyldes ud fra det tilbudte.

Udvendige facadeprincipper i henholdsvis beton og Corten stål:

I tilbuddet er angivet en beskrivelse/illustration af bygningsdelene, som i overvejende grad består af kopi fra udbudsmaterialets designmanual, samt henvisning til at krav i udbudsmaterialet vil blive opfyldt. Der er ikke redegjort nærmere for produkternes egenskaber m.h.t. drift og levetid. Der er ikke oplyst fabrikater eller kvaliteter på stål eller betonelementer.

Henset til det faktum at der blot er henvist til/gengivet oplysninger fra udbudsmaterialet, vurderes de tilbudte produkter samlet set at give en middel tilfredsstillende opfyldelse af underkriteriet.

Udvendig solafskærmning i henholdsvis screens og Corten stål:

I tilbuddet er givet en beskrivelse/illustration af bygningsdelene, som i nogen grad består af kopi fra udbudsmaterialets designmanual. Der er ikke redegjort nærmere for produkternes egenskaber m.h.t. drift og levetid. Der er ikke oplyst fabrikater på stål eller screens. Tekniske egenskaber, fx opfyldelse af udbudsmaterialets krav til modstandsevne overfor vindhastighed er ikke oplyst.

Samlet set vurderes de tilbudte produkter/bygningsdele at give en middel tilfredsstillende opfyldelse af underkriteriet.

Indvendige systemglasvægge inkl. døre og akustikfelter:

Der er tilbudt ”Som” fabrikat DEKO GV type 1290 med tilhørende døre og akustikfelter. Det referencefabrikat der henvises til, opfylder som udgangspunkt de funktionsmæssige og æstetiske mindstekrav i udbudsmaterialet, men tilbudsgiver leverer ikke de i udbudsmaterialet viste rumhøje dør- og akustikelementer i systemet, men oplyser at disse reduceres til en højde på 2,1 meter. Der er ikke redegjort nærmere for produkternes egenskaber m.h.t. drift og levetid.

Det vurderes, at det tilbudte system yder en samlet set, ikke tilfredsstillende opfyldelse af underkriteriet.

Indvendige hovedtrapper med tilhørende reposer og værn:

I tilbuddet er angivet trapper og værn som i forhold til materialevalget (stål/glasværn/belægning på trin) samt konstruktionsprincippet (stroppehængt), overordnet set er i overensstemmelse med udbudsmaterialets krav. Der ses dog ingen angivelse af materialekvaliteter, overfladebehandlinger og lignende. Der er ikke redegjort nærmere for produkternes egenskaber m.h.t. drift og levetid. De viste illustrationer og tilhørende tekst oplyser at der tilbydes en trappe med åbne trin, hvilket strider mod udbudsmaterialets angivelse af trapper med stødtin.

De tilbudte trapper vurderes at yde en mindre tilfredsstillende opfyldelse af delkriteriet.

Inventar til auditorier og undervisning:

Der er tilbudt auditorieinventar ”som” Herzog & de Meuron, Eheim serie 700 (Auditorier) I undervisningslokale stol ”som” PRO fra Flötotto og borde ”Som” Eheim Desk Unit med den i udbuddet beskrevne krydsfinerbordplade med linoleum. Der er ikke redegjort nærmere for produkternes egenskaber m.h.t. drift og levetid. De referencefabrikater/produkter der henvises til, opfylder som udgangspunkt de funktionsmæssige og æstetiske mindstekrav i udbudsmaterialet.

Den samlede vurdering er, at inventaret i lidt over middel tilfredsstillende grad lever op til udbudsmaterialets minimumskriterier[.]

Belysningsarmaturer i gangliner og undervisningsrum:

I tilbuddet er angivet et armatur fra Riegens ved navn RL530 med tilhørende datablad, dog er der i faktaboksen angivet ”som Riegens RL 530”. Der er ved RL530 tale om et godt kvalitetsprodukt, som ser ud til at leve op til udbudsmaterialets krav med meget små afvigelser hvad angår energiforbrug/drift, mens det både hvad angår levetid, kvalitet og design til fulde lever op til kravene. Da der er angivet ”som” opstår der usikkerhed om hvad der præcist leveres, hvorfor det må vurderes at give en, lidt over middel tilfredsstillende opfyldelse af underkriteriet.

Sammenfatning vedr. kvalitet:

Samlet, karakteriseres tilbuddet at give en mindre tilfredsstillende opfyldelse af underkriteriet, hvorfor tilbuddet til dels karakteren 4.

2.3.3 H. Skjøde Knudsen A/S med Nøhr og Sigsgaard samt Ingeniørgruppen Varde

Udvendige dør/vinduer samt Glas/alu facader for bygning og gangbro:

Der er tilbudt fabrikat Wicona Wictec 50 HI (facadepartier) /Wicline 75 evo/Wicstyle 65 evo (oplukker og døre). Det er meget tilfredsstillende, at der er oplyst specifikt, hvilket fabrikat der leveres i bygningsdelen. Produktet efterlever på meget tilfredsstillende vis udbudsmaterialets minimumsforventninger til æstetik. Der er dog ikke redegjort nærmere for produkternes egenskaber m.h.t. drift og levetid.

Samlet set vurderes det tilbudte produkter at give en god opfyldelse af underkriteriet.

Udvendige facadeprincipper i henholdsvis beton og Corten stål:

I tilbuddet er angivet beskrivelse/illustration af corten stål, som i overvejende grad består af kopi fra udbudsmaterialets designmanual. Der er ikke redegjort nærmere for produktets egenskaber m.h.t. drift og levetid. Med hensyn til betonoverfladerne er der ikke en tilfredsstillende sammenhæng med den i udbudsmaterialets opstillede krav om anvendelse af beklædte og spartlede foringsplader i støbeformene. Der er ikke oplyst fabrikater på stål eller betonelementer.

Samlet, karakteriseres de tilbudte produkter at give en mindre tilfredsstillende opfyldelse af underkriteriet.

Udvendig solafskærmning i henholdsvis screens og Corten stål:

I tilbuddet er m.h.t. corten solafskærmning, angivet en beskrivelse/illustration af bygningsdelen, som i overvejende grad består af kopi fra udbudsmaterialets designmanual. Der er ikke redegjort nærmere for produktets egenskaber m.h.t. drift og levetid. Der er ikke oplyst fabrikater på stål. Screens tilbydes i produktet Fischer screens system Zipper hhv 95 og 125. Der er ikke redegjort nærmere for produktets egenskaber m.h.t. drift og levetid. Det fremgår ikke af tilbuddets oplysninger at systemet kan opfylde udbudsmaterialets krav til modstandsevne overfor vindhastighed (14-17 meter pr sekund), men blot at en vindvagt sikrer, at systemet ruller op når "*vindhastighed overstiger det tilladte*". Ved søgning på producentens hjemmeside, ses oplyst at systemet kan klare "*op til 15 meter pr sekund / afhængig af specifikke forudsætninger muligvis højere*".

Det ses derfor ikke godtgjort for, at systemet kan opfylde udbudsmaterialets minimumskrav for så vidt angår screens, hvorfor den samlede vurdering af den tilbudte solafskærmning er i lidt under middel tilfredsstillende grad opfylder delkriteriet.

Indvendige systemglasvægge inkl. døre og akustikfelter:

Der er tilbudt fabrikat DEKO GV type 1290 med tilhørende døre og akustikfelter der ses at opfylde de funktionsmæssige mindstekrav i udbudsmaterialet. Der er ikke redegjort nærmere for produkternes egenskaber m.h.t. drift og levetid. Som udgangspunkt lever produktet også op til de stillede æstetiske krav, men henset til at døre og akustikfelter forudsættes leveret i højden 21 M (i modsætning til udbudsmaterialets krav om rumhøje elementer) vurderes systemet at yde en samlet set, lidt under middel opfyldelse af underkriteriet.

Indvendige hovedtrapper med tilhørende reposer og værn:

I tilbuddet er angivet en beskrivelse/illustration af bygningsdelen, som i overvejende grad består af kopi fra udbudsmaterialets designmanual og skitseprojekt. Der er ikke redegjort nærmere for produkternes egenskaber m.h.t. drift og levetid.

Henset til det faktum at der blot er henvist til/gengivet oplysninger fra udbudsmaterialet, vurderes de tilbudte produkter samlet set at give en middel tilfredsstillende opfyldelse af underkriteriet.

Inventar til auditorier og undervisning:

Der er tilbudt auditorieinventar ”som” Herzog & de Meuron, Eheim serie 700 (Auditorier) / Desk Unit (borde i undervisning). Type/ fabrikat af løse stole til undervisning er ikke oplyst. Der er ikke redegjort nærmere for produkternes egenskaber m.h.t. drift og levetid. Det nævnte fabrikat og model, lever som udgangspunkt op til udbudsmaterialets krav.

Henset til at der er uvished om hvilke løse stole der leveres samt hvilket ”som” fabrikat der leveres på auditorie- og undervisningsmøbler, er den samlede vurdering, at inventaret i lidt over middel tilfredsstillende grad lever op til udbudsmaterialets minimumskriterier.

Belysningsarmaturer i gangliner og undervisningsrum:

I tilbuddet er angivet et armatur fra Riegens ved navn RL530 til brug i undervisning samt Riegens RAX 150 i gangarealer. Der er ved RL530 tale om et godt kvalitetsprodukt, som ser ud til at leve op til udbudsmaterialets krav med meget små afvigelser hvad angår energiforbrug/drift, mens det både hvad angår levetid, kvalitet og design til fulde lever op til kravene. Rax150 har et noget anderledes udseende og det vil have betydning for helhedsindtrykket af gangarealerne, hvorfor det ikke lever til forventningerne i udbudsmaterialet vedr. design, mens det hvad angår

energiforbrug/drift, levetid og kvalitet lever op til kravene. Samlet vurderes det at give en, lidt over middel tilfredsstillende opfyldelse af underkriteriet.

Sammenfatning vedr. kvalitet:

Samlet, karakteriseres tilbuddet at give en middel tilfredsstillende opfyldelse af underkriteriet, hvorfor tilbuddet til dels karakteren 5.

2.3.4 TC Anlæg A/S med CUBO, Schønherr og Rambøll

Udvendige dør/vinduer samt Glas/alu. facader for bygning og gangbro:

Der er tilbudt fabrikat Schüco FW50-system (facadepartier) / AWS70 (udv. døre og vinduer) og Tormax skydedøre. Det er meget tilfredsstillende, at der er oplyst specifikt, hvilket fabrikat der leveres i bygningsdelen. Produktet efterlever på meget tilfredsstillende vis udbudsmaterialets minimumsforventninger til æstetik. Der er dog ikke redegjort nærmere for produkternes egenskaber m.h.t. drift og levetid.

Samlet set vurderes det tilbudte produkter at give en god opfyldelse af underkriteriet.

Udvendige facadeprincipper i henholdsvis beton og Corten stål:

I tilbuddet er angivet en beskrivelse/illustration af bygningsdelene, som i overvejende grad består af kopi fra udbudsmaterialets designmanual. Der er ikke redegjort nærmere for produkternes egenskaber m.h.t. drift og levetid. Der er ikke oplyst fabrikater eller kvaliteter på stål eller betonelementer.

Henset til det faktum at der blot er henvist til/gengivet oplysninger fra udbudsmaterialet, vurderes de tilbudte produkter samlet set at give en middel tilfredsstillende opfyldelse af underkriteriet.

Udvendig solafskærmning i henholdsvis screens og Corten stål:

I tilbuddet er angivet en beskrivelse/illustration af bygningsdelene, som i overvejende grad består af kopi fra udbudsmaterialets designmanual. Der er ikke redegjort nærmere for produkternes egenskaber m.h.t. drift og levetid. Der er ikke oplyst fabrikater på stål. Screen tilbydes i produktet Acrimo 1980 VS, og det fremgår af materialet at produktet lever op til de udbudte minimumskrav til funktion af screens.

Samlet set vurderes de tilbudte produkter/bygningsdele at give en lidt over middel tilfredsstillende opfyldelse af underkriteriet.

Indvendige systemglasvægge inkl. døre og akustikfelter:

I tilbuddet er angivet en beskrivelse/illustration af bygningsdele, som i overvejende grad består af kopi fra udbudsmaterialets designmanual. Det er oplyst at der leveres produkter fra fa. TRIPLAN, og at disse lever op til de stillede funktionskrav. Der er ikke redegjort nærmere for produkternes egenskaber m.h.t. drift og levetid.

Samlet set vurderes de tilbudte produkter/bygningsdele at give en god opfyldelse af underkriteriet.

Indvendige hovedtrapper med tilhørende reposer og værn:

I tilbuddet er angivet en beskrivelse/illustration af bygningsdele, som i overvejende grad består af kopi fra udbudsmaterialets designmanual og skitseprojekt. Der er ikke redegjort nærmere for produkternes egenskaber m.h.t. drift og levetid.

Henset til det faktum at der blot er henvist til/gengivet oplysninger fra udbudsmaterialet, vurderes de tilbudte produkter samlet set at give en middel tilfredsstillende opfyldelse af underkriteriet.

Inventar til auditorier og undervisning:

Der er tilbudt auditorieinventar Herzog & de Meuron, Eheim serie 700 (Auditorier). I undervisningslokale stol PRO fra Flötotto og borde af med plader af kompaktlaminat FUNDER MAX. Der er lidt tvivl om hvilket til undervisning der leveres, idet der er gengivet et fotografi (tilsyneladende af et Eheim Desk Unit med den i udbuddet beskrevne krydsfinerbordplade med linoleum), men der er i teksten anført at der leveres kompaktlaminat (Funder Max). Der er ikke redegjort nærmere for produkternes egenskaber m.h.t. drift og levetid.

Den samlede vurdering er, at inventaret i lidt over middel tilfredsstillende grad lever op til udbudsmaterialets minimumskriterier.

Belysningsarmaturer i gangliner og undervisningsrum:

I tilbuddet er angivet et armatur fra Riegens ved navn RL30, dette armatur eksisterer ikke, hvorfor man må gå ud fra at der menes RL530, hvilket også underbygges af den ovenstående beskrivelse af armaturet samt illustrationer og foto.

Der er ved RL530 tale om et godt kvalitetsprodukt, som ser ud til at leve op til udbudsmaterialets krav med meget små afvigelser hvad angår energiforbrug/drift, mens det både hvad angår leve-

tid, kvalitet og design til fulde lever op til kravene, og derfor må vurderes at give en god opfyldelse af underkriteriet.

Sammenfatning vedr. kvalitet:

Samlet, karakteriseres tilbuddet at give en mere end middel tilfredsstillende opfyldelse af underkriteriet, hvorfor tilbuddet til dels karakteren 6.«

I et af indklagede fremlagt skærmpoint af hjemmesiden for Fischer, som var producent af de screens, klagerens tilbød, står der blandt andet:

»Vindstabil udvendig solafskærmning

12. april 2011

Fischer udvendige rullegardiner (screens) leveres nu også i vores nye vindstabile System Zipper. Systemerne kan dimensioneres op til 15 m/s og under projekt specifikke forudsætninger til højere vindhastigheder.«

Indklagede kontrollerede ikke, om de solscreens, TC Anlæg A/S havde tilbudt, opfyldte minimumsforventningerne.

Klageren har fremlagt et produktblad vedrørende de screens af mærket. Acrimo 1980 VS, som TC Anlæg A/S tilbød. Heraf fremgår blandt andet:

»Acrimo VS udmærker sig ved at have et dækningsareal på op til 16m². Acrimo VS er testet og godkendt til overholdelse af vindklasse 3 i hold til DIN EN 13561. «

Ifølge et oplysningsblad om EU-krav til markiser dækker vindkrav 3 et spænd på vindmodstand på 10,5-13,4 m/s.

Særligt ad påstand 1 - CUBO Arkitekter A/S' opgaver for indklagede

Indklagede har før udbuddet haft kontakt med CUBO Arkitekter A/S vedrørende spørgsmålet om, hvor på campus undervisningsbygningen kunne placeres, samt hvor stor bygningen kunne være, og fik i den forbindelse udarbejdet et skitseoplæg til placering og disponering af bygningen af 1. marts 2013. CUBO Arkitekter A/S modtog et honorar på 77.705 kr., ekskl. moms herfor. Af de fakturerede 101,25 timer er 32 timers arbejde udført af Bo Lautrup. Det pågældende skitseoplæg indgår ikke i udbudsmaterialet.

Parterne er uenige om, hvorvidt – og i givet fald i hvilket omfang – det pågældende skitseforslag ligner det, som efterfølgende er beskrevet i skitseforslaget og designmanualen. Indklagede har oplyst, at oplægget alene blev anvendt til at afdække universitetets pladsbehov, og da det ikke dækkede pladsbehovet, blev det ikke anvendt i den videre proces, hvor projektet blev ændret væsentligt.

Indklagede indgik efterfølgende en aftale af 24. oktober 2013 med CUBO Arkitekter A/S om teknisk rådgivning og bistand, hvoraf blandt andet fremgår:

»Aftalen omfatter Teknisk rådgivningsbistand i forbindelse med udarbejdelse af et skitseoplæg (forud for bygherrens efterfølgende totalentreprisepåbud) til en undervisningsbygning på ca. 8.286 m², i type som eksisterende bygning SDU 38 samt 38.2.«

Honoraret var ifølge kontrakten på 480.000 kr. ekskl. moms. CUBO Arkitekter A/S har faktureret dette beløb ved faktura af 8. november 2013. Det angives heri, at der er anvendt 599,25 timer, hvoraf de 107 timer er udført af Bo Lautrup.

I en e-mail af 13. september 2013 fra arkitektfirmaet til indklagede anføres det:

»Vi har et forslag om, at vi i stedet for at udarbejde bygningsdelsbeskrivelser (som de oplæg du har fået med hjem), udarbejder en designmanual.

Designmanualen med såvel tegningsprincipper, reference foto/ bygning og materiale specifikation, beskriver eksempelvis de 10 vigtigste emner som:

- krav til betonfacader med støbeform "svineryg" og "kartoffelhuller" osv.
- krav til beton indervægge som skal fremstå i "rå beton" med støbeform "svineryg" og "kartoffelhuller" osv.
- lofttype med krav til fleksibilitet/ overvægge i alle modullinjer således i kan flytte vægge
- marmorsplitgulve
- design på trapper
- krav glas brand- og lyd vægge
- design/ overflade krav til dørpartier

- design/ overfladekrav til glas facade-/ ovenlyspartier inkl. screene /lameller
- krav til mineraluld, SBS tagpap og faldsikring mv.
- ????
- ????

Jeg tror vi dermed undgår nogle af de juridiske problemer der kan opstå, ved at vi kommer for tæt ind på de enkelte bygningsdele, men alligevel få totalentreprenøren til at levere den ønskede kvalitet/udseende -hvad siger du/ I til det?«

I et referat af bygherregruppemøde den 24. oktober 2013 angives det blandt andet:

»3. Byggesagen

...

Rum med podieopbygning: Cubo indtegner ikke podie opbygning i de pågældende rum. TG får udarbejdet separate tegninger på podie opbygning til udbud.

24.10.2013: TG oplyser at arbejdet pågår

Fast inventar. TG oplyser at der ønskes faste borde i undervisningsrummene samt i gangene. Cubo indtegner ikke disse på plantegningerne. TG får udarbejdet tegninger til udbud.

24.10.2013: TG oplyser at arbejdet pågår

TS ønsker svar på om der kan anvendes tegningshoveder fra Cubo, uden at det vil diskvalificere Cubo fra at deltage i totalentrepriseudbuddet. LK forhører sig i juridisk center.

24.10.2013: Svar sendt den 4.10.2013. Det vurderes ikke at diskvalificere Cubo.«

Klageren har modtaget aktindsigt i udbuddet hos indklagede, og har efter en klage til klagenævnet, som er behandlet efter offentlighedslovens regler, opnået yderligere aktindsigt ved klagenævnets afgørelse af 26. juni 2014. Visse dele af TC Anlæg A/S' tilbud er fortsat blevet undtaget fra aktindsigt.

På grundlag af denne aktindsigt har klageren fremlagt en række e-mails og mødereferater i perioden fra september 2013 og frem til offentliggørelsen af udbuddet i EU-Tidende den 10. december 2013 vedrørende samarbejdet mellem CUBO Arkitekter A/S og indklagede samt indklagedes bygherreprådgiver, Arkitema Architects, og yderligere korrespondance i tiden herefter fra januar og februar 2014.

Klageren har fremhævet følgende i denne korrespondance mv.:

- Den 8. november 2013 skrev Torben Schytt fra CUBO Arkitekter A/S som følger i en e-mail til indklagede:

»Jeg håber vi med tilsendte revisioner i nået i mål også overfor Odense Brandvæsen. Dagsdato opgørelse på timeforbruget på opgaven har væsentligt oversteget hvad vi kunne håndtere inden for den aftalte ramme så vi bliver nødt til at finde ud af den løsning hvis der tilgår flere revisioner.«

- I en e-mail af 17. januar 2014 fra Arkitema Architects til Torben Schytt, CUBO Arkitekter, anføres det:

»Tak for en god dialog om designmanualen for bygning OU 44 på SDU.

Jeg vil blot bekræfte at min kollega Henrik Mulvad kommer op til jer mandag den 20 kl. 8.30 til møde og justering/opdatering af designmanuale.«

- I e-mail af 22. januar 2014 fra Torben Schytt, CUBO Arkitekter, til Tom Møenbo Gregersen står der:

»Vi er igennem revisionen på vindueshøjder men mangler ift. de yderligere revisioner, svar på vores oplæg til inddragelse/indretning af kælder samt placering og omfang på transformator/kølegård.

Endvidere mangler vi svar på om vi i designmanualen skal indeholde bidrag fra Schønherr?

I forbindelse med opsætning af møbleringsplaner har vi endvidere opdaget at der på oplægget fra Michael Mansa er angivet højder på trappeseriger som ikke er mulige ift. flugtvejsdøre, rumhøjder og adgang til trappeserigen?.

Vi mangler rumnumre på ny kælder, vindfang, samt rum omkring køle-og transformatorgårde.

Svar på ovenstående haster ift. til vores fremdrift.

Omfanget af revisionerne som Henrik forelagde er noget større end de første udmeldinger fra dig. Jeg tror at vi vil kunne præstere et revideret og kvalitetssikret materiale til tirsdag den 28. januar 2014.«

- Ved e-mail af 30. januar 2014 meddelte Arkitema Architects Torben Schytt, CUBO Arkitekter følgende:

»I forlængelse af vores møde med SDU i går, hermed flg. oplysninger til dig vedr. det vi nu har aftalt vedr. jeres revision af tegningsmaterialet:

Generelt:

Jeres materiale skal dateres d.01.december 2013 og alt sammen være påført ”Cubo Arkitekter AS”

...

Jeg vil stadig gerne have at I laver en forside til tegningsmaterialet (plan-snit og facadetegninger og møbleringsplaner) med forsideillustration som Designmanualen, blot med overskriften ”Skitseforslag”.

...

Vedr. rettelser/tilføjelser på tegninger:

...

Vedr. Rønslev Andersens flugtvejsanalyse, har Tom bedt mig meddele jer at han ønsker at I forsyner os med disse planer i opdateret form – dvs suppleret med kælderudvidelsen. Jeg beder dig tale nærmere med Tom om hvorledes I får det arrangeret. Glem det jeg tidligere skrev om forside til disse tegninger – vi lægge dem ind i den mappe der komme til at indeholde skitseprojektet.

Tom har meddelt at han har sat jer i gang med optegning af designprincipper hvor indiv. Tværgående skillevægge møder hhv. indiv. Glasskillevæg og atriumglasfacade. Jeg formoder disse tegninger kommer med i designmanualen.

Jeg er lige nu lidt i tvivl om hvorvidt der er behov for at I også i DM redegør lidt nærmere for hvorledes gangbroen møder eksisterende bygning. Det beder jeg dig drøfte med Tom.

Som tidligere aftalt skal vi have designmanualen i et format, hvor vi/Sloth Møller kan justere i tekstafsnittene, ...«

Indklagede har oplyst, at CUBO Arkitekter A/S’ opgave vedrørende totalentreprisen alene har bestået i at udarbejde skitseforslaget og designmanualen, og at arkitektfirmaet ikke har optrådt som rådgiver for indklagede i forbindelse med tilrettelæggelsen og gennemførelsen af udbuddet. Dette arbejde er udført af indklagedes bygherrerådgiver, Arkitema Architects. CUBO Arkitekter A/S’ har ikke deltaget i styregruppe- eller brugergruppemøder.

Arkitektfirmaet har således kun deltaget i en studietur til Danmarks Tekniske Universitet (DTU) med de fremtidige brugere fra Det Tekniske Fakultet. Arkitektfirmaet har ikke udarbejdet bygningsdelsbeskrivelser eller bidraget til byggesagsbeskrivelsen. CUBO Arkitekter A/S udarbejdede således designmanual i stedet for bygningsdelsbeskrivelser, jf. e-mailen af 13. september 2013. Der er dog af arkitektfirmaet udleveret et eksempel på, hvordan en bygningsdelsbeskrivelse kan se ud, jf. samme e-mail. Indklagede har oplyst ikke at have denne løse kopi længere, men har fremlagt en tidligere af arkitektfirmaet fremsendt e-mail af 16. august 2013, hvor samme eksempel på en bygningsdelsbeskrivelse var vedhæftet. Det fremgår af denne e-mail, at det er et »eksempel på en bygningsdelsbeskrivelse fra en anden bygning«. Den pågældende beskrivelse angiver at stamme fra »Aarhus Tech«.

Om korrespondancen med Cubo Arkitekter A/S i tiden efter offentliggørelsen af udbuddet har indklagedes anført, at Arkitema Architects K/S opdagede nogle fejl og uoverensstemmelser mellem de forskellige tegninger mv., og at Arkitema Architects og indklagede desuden traf nogle beslutninger, som krævede tilretninger i skitseforlag og designmanualen. Korrespondancen vedrører de rettelser, som Arkitema Architects mente, at det var nødvendigt at foretage i skitseforslag og designmanual, dvs. det materiale, som CUBO Arkitekter A/S allerede havde udarbejdet.

Ifølge indklagede var det aftalt med Arkitema Architects K/S, at firmaet skulle samle materialet fra CUBO Arkitekter A/S - undtagen det, som var med i designmanualen - i en »mappe«, som skulle indgå som et bilag i udbudsmaterialet under betegnelsen »skitseforslag«.

Indklagede har henvist til referat af bygherremøde nr. 04 den 21. januar 2014, hvoraf blandt andet fremgår:

»Sag	<u>SDU OU Bygning 44</u>
Tid	21. jan. 2014
Sted	Kolibrien SDU Odense
Deltagere	Syddansk Universitet (SDU)
	- Tom Møenbo Gregersen,(TMG)
	Bygningsstyrelsen (Bygst.)
	- Lone Køhler (LK)
	- Lone Margrethe Petersen (LMP)

- Thomas Rysgaard (TR) deltog ikke

Sloth Møller (SLM) f. Arkitema (BHR)

- Lars Frost Larsen (LFL)
- Henrik Errebo Schou Rasmussen (HER)

Arkitema (AA) (BHR)

- Henrik Mulvad (HM) ref.
- Lene Neerup Melchiorsen (LNME)

...

...

Tegningsmaterialet skal medudsendes i udbuddet i digitalt, åbent format så de bydende er ligestillet med hensyn til at kunne anvende materialet. Efter aftale med TMG, er BHR i dialog med Cubo vedr. tilretning af materialet i forhold til de beslutninger der træffes i samarbejdet mellem Bygst. og BHR forud for udsendelse af udbuddet.

Flg. er p.t. aftalt vedr. tilretning af grundlagsmaterialet:

1. Alt materiale skal påføres ID der viser at det er udarbejdet af Cubo Arkitekter. (BP dog udarb. af Rønslev Andersen)
2. DM justeres så 3D-illustrationer vender i samme retning som etageplanerne.
3. DM rettes for uoverensstemmelser i f.t. etage- og møbleringsplaner
4. Materialet påføres den aftalte udvidelse af kælderen samt den tilhørende udv. nedgravede gård til transformator og kølemaskiner (omtalt under pkt. ”kælder” i nærv. referat)
5. Etageplaner og DM rettes i rumbenævnelser så disse svarer til de på MP tegnede funktioner.
6. De illustrerede træer i atrier fjernes fra DM. HM informerer Cubo.
7. Materialet ændres j.f. SDU’s ønske om designjustering af vindueshøjder/brystninger. TMG har igangsat Cubo.
8. Materialet tydeliggøres m.h.t. omfang af Indv. vægge med synlig beton / stålbeklædte indv. vægge
9. Materialet skal suppleres med skitsering på hvad der skal være indeholdt i TE-udbuddet hvor gangbro rammer eksisterende bygning. TMG igangsætter Cubo.
10. DM skal suppleres med designprincip for mødet mellem tværgående skillevægge og hhv. atriumfacade og indv. glas-skillevæg mod gange. TMG igangsætter Cubo
11. Entreprisegrænse evt. flyttet så forsænket areal/rampeanlæg på facaden mod TEC evt. inddrages i TE-udbuddet. LMP undersøger muligheden for at Schønherr kan nå at afklare dette område, således at anlægget kan indføres på tegningsmaterialet og integreres i udbuddet.

12. Det er aftalt at BHR overtager DM i en åben udgave således at tekstafsnit kan tilrettes af BHR inden udbuddet udsendes.«

Når Arkitema Architects K/S i e-mailen af 30. januar 2014 angav, at CUBO Arkitekter A/S skulle datere sit materiale den 1. december 2013, var det udelukkende for at tydeliggøre, at der var tale om en revideret udgave i forhold til den version, som CUBO Arkitekter A/S afleverede i begyndelsen af november 2013. Datoen var vilkårligt valgt fra Arkitema Architects K/S' side.

Indklagede har fremlagt to kort over campus i Odense. Det ene kort viser, hvilke arkitekter, ingeniører og entreprenører der har deltaget i byggeprojekter på campus, dog sådan, at der alene er anført entreprenører i det omfang, der er sammenfald med deltagerne i dette udbud. Indklagede har gjort opmærksom på, at klageren både har deltaget i opførelsen af bygning 37.2, om- og tilbygningen af universitetsbiblioteket, og i ombygningen af bygning 21V, etape 1. Ligeledes har klagerens underrådgivere bistået i forbindelse med flere bygninger på campus, herunder bygning 21Ø (Nøhr og Sigsgaard), bygning 21V - etape 0 (Ingeniørgruppen Varde A/S) samt bygning 21V - etape 1-5, hvor etape 1 er under udførelse, mens etape 2-5 er under projektering og bliver udbudt successivt (Ingeniørgruppen Varde A/S og Nøhr og Sigsgaard). Allan Kronborg og Jesper Højbjerg, som i klagerens tilbud er nævnt som medarbejdere, og hvis CV indgår i tilbuddet, har ifølge denne oversigt tidligere deltaget i byggeprojekter hos indklagede på campus.

Indklagede indgik den 17. januar 2014 en yderligere aftale med CUBO Arkitekter A/S om rådgivning om kunstnerisk udsmykning. Af denne fremgår:

»...

2.1 Der opføres en undervisningsbygning på ca. 8.500 m² på Syddansk Universitet...

...

2.2 I forbindelse med opførelse af bygningen skal der foretages kunstnerisk udsmykning. ... Udsmykningen skal, som udgangspunkt, være bygningsintegreret og bør så tidligt som muligt indtænkes i byggeprocessen.

...

2.4 Der er nedsat et kunstudvalg bestående af repræsentanter fra:

- Kunstkonsulent for Bygningsstyrelsen, jf. nærværende aftale
- Syddansk Universitet, Teknisk afdeling
- Det Tekniske Fakultet
- Cubo arkitekter
- Bygningsstyrelsen

2.5 Udvalgets arbejde består i at drøfte, gennemgå og belyse muligheder for, hvordan udsmykningen kan placeres, således at den bedst muligt indgår i et samspil med bygningen og bidrager til det liv, der udspiller sig på stedet...

...«

Det aftalte honorar var på 40.000 kr. ekskl. moms.

Projektleder Lone Køhler, Bygningsstyrelsen skrev den 24. marts 2014 en e-mail som følger til blandt andet Hasse Glyng i Bygningsstyrelsen og Bo Lautrop hos CUBO Arkitekter A/S:

»...Kunstprojektet skal under alle omstændigheder koordineres med totalentreprenøren...«

Hasse Glyng svarede samme dag:

»Jeg syntes det lyder som en rigtig god idé. Det er helt nødvendigt for en god proces efterfølgende, at totalentreprenøren også er indforstået med projektet.«

Indklagede har i svarskriftet af 21. maj 2014 oplyst, at CUBO Arkitekter A/S på daværende tidspunkt havde ydet 40 % af den aftalte ydelse, og at den valgte kunstner arbejdede på et skitseprojekt. Koordination med totalentreprisen skulle ifølge indklagede først ske efter valget af totalentreprenør, jf. mailkorrespondancen af 24. marts 2014.

Parternes anbringender

Ad påstand 1

Klageren har gjort gældende, at TC Anlæg A/S har opnået en særlig konkurrencefordel som følge af CUBO Arkitekter A/S' rådgivningsarbejde for indklagede før og under udbuddet ved (i) deltagelse i bygherregruppe- og

styregruppemøder, hvori der er truffet afgørende beslutninger om byggeprogrammets udformning og indhold, og (ii) ved udarbejdelse af bygningsdelsbeskrivelser og væsentlige dele af udbudsmaterialet – designmanual og skitseprojekt, og (iii) ved deltagelse i kunstudvalg og som teknisk rådgiver for kunstudsmykning.

Det fremgår af de fremlagte bilag, at CUBO Arkitekter A/S har modtaget omfattende materialer og oplysninger. Arkitektfirmaets arbejde har indebåret udarbejdelse af en betydelig del af udbudsmaterialet, og har været omfattende – i alt 700,5 timer med et foreløbigt honorar på 597.705 kr. Rådgivningen er fortsat, også efter udbuddet blev offentliggjort, hvilket indklagede har forsøgt at »sløre«. CUBO Arkitekter A/S har gennem arbejdet for indklagede fået en særlig indsigt i såvel indklagedes intentioner med projektet og processen generelt som de konkrete tekniske ønsker og krav til udførelsen af projektet.

Det første skitseforslag, som CUBO Arkitekter A/S udarbejdede, ligger i den forbindelse tydeligvis til grund for den designmanual og det skitseforslag, som indgår i udbudsbetingelserne. Dette skitseforslag indgik imidlertid ikke i udbudsmaterialet.

Den fremlagte korrespondance fra tiden efter faktureringen den 8. november 2013 samt referatet af bygherremøde nr. 4, viser, at CUBO Arkitekter A/S også efter den 8. november 2013 og efter offentliggørelsen af udbuddet har udført arbejde, som i betydelig grad ligger ud over, hvad der kan karakteriseres som berigtigelse af fejl og uoverensstemmelser. Det gælder blandt andet det arbejde, som nævnes i e-mailen af 22. januar 2014 vedrørende inddragelse/indretning af kælder samt placering og omfang af transformator kølegård.

Samlet set ligger CUBO Arkitekter A/S' arbejde langt ud over det indtryk, som udbudsmaterialet efterlader.

Ifølge udbudsbetingelserne tillægges det ved vurderingen af underkriteriet »kvalitet« betydning »i hvor høj grad de [tilbudsgiverne] efterlever de i udbuddet opstillede minimums forventninger til kvalitet, herunder æstetik, levetid og drift.«. Den ekstraordinære og særegne indsigt i disse intentioner, som CUBO Arkitekter A/S har opnået i sit rådgivningsarbejde og samarbejde med indklagede, har givet TC Anlæg A/S/CUBO Arkitekter A/S en

helt åbenbar konkurrencefordel og mulighed for at sikre overensstemmelse mellem den tilbudte løsning og udbudsmaterialets designmanual og skitseprojekt. Der er ikke i udbudsmaterialet givet de øvrige tilbudsgivere en indføring i drøftelserne om det idémæssige grundlag for bygningsdelsbeskrivelserne og for designmanualen samt skitseprojektet. Det fremgår tværtimod direkte af mødereferat for styregruppemøde af 14. oktober 2013, at der er truffet beslutning om positivt at undtage oplysninger om indklagedes ønsker til indretning og materiale-/produktvalg fra udbudsmaterialet. Indklagedes begrænsede fremlæggelse af de bygningsdelsbeskrivelser, CUBO Arkitekter A/S har udarbejdet for indklagede, og undvigende svar om dette arbejde under skriftvekslingen i klagesagen sammenholdt med indholdet af e-mailen af 13. september 2013, hvor der omtales udlevering af »oplæg«, betyder, at det må lægges til grund, at arkitektfirmaet har udarbejdet sådanne beskrivelser, og herunder beskrivelser som vedrører det konkrete byggeri, og herigennem opnået en særlig fordel.

TC Anlæg A/S' tilbud er for så vidt angår beskrivelsen af bygningsdele/komponenter i meget høj grad sammenfaldende med indholdet af udbudsmaterialet og viser, hvilken særlig fordel CUBO Arkitekter A/S' har haft ved at tilvejebringe en stor del af dette. Det bestrides, at klagerens gengivelse af dele af skitseforslag og designmanual i sit tilbud på nogen måde har haft samme omfang og karakter som gengivelsen heraf i TC Anlæg A/S' tilbud.

Ved en gennemgang af evalueringsrapporten for tilbudsevalueringen kan det også konstateres, at tilbuddet fra TC Anlæg A/S på begge de kvalitative kriterier har opnået en højere score end de øvrige tilbud.

Af evalueringsrapporten fremgår det i den forbindelse, at der ved evalueringen af de respektive tilbud er konstateret og vægtet væsentlige typemæssige afvigelser mellem på den ene side tilbuddene fra de øvrige tilbudsgivere (MT Højgaard A/S, NCC Construction Danmark A/S og klageren) og på den anden side tilbuddet fra TC Anlæg A/S. Således er det ved evalueringen af underkriteriet »organisation og proces« for alle tilbud, bortset fra det fra TC Anlæg A/S, et gennemgående træk, at beskrivelserne ikke anses for tilstrækkeligt specifikke eller forpligtende, og at der ikke er tilstrækkeligt konkrete anvisninger på inddragelse af bygherren i processen. Heroverfor er der ved evalueringen af tilbuddet fra TC Anlæg A/S lagt afgørende vægt på, at der er konkrete anvisninger på etablering af projektgruppe og udførelses-

gruppe med inddragelse af bygherren – en model svarende til den styregruppestruktur, som CUBO Arkitekter A/S tilsyneladende har benyttet i samarbejdet med indklagede forud for og under udbuddet.

Bo Lautrup var med til den forudgående opgave og indgik også i det rådgiverteam, som tilbydes af TC Anlæg A/S. Den meget positive evaluering af Bo Lautrup under underkriteriet »organisation og proces« viser, at TC Anlæg A/S har haft en uberettiget fordel ved at kunne tilbyde netop denne medarbejder, som har udført en væsentlig del af den forudgående rådgivning af indklagede.

Ligeledes fremgår det af evalueringen af underkriteriet »kvalitet«, at der for så vidt angår tilbuddene fra de øvrige tilbudsgivere har trukket ned, at tilbudsgiverne ikke har anført specifikke produkter, fabrikater eller »som«-produkter. For TC Anlæg A/S' vedkommende er der lagt afgørende vægt på, at der er oplyst eksakte produkter for en lang række bygningslementer. For alle tilbudsgiveres vedkommende er det anset for positivt, at de har leveret beskrivelser svarende til og gengivelser af designmanual og skitseprojekt. Det kan heraf udledes, at afvigelsen mellem tilbuddene i væsentlighed har været produktangivelserne, som TC Anlæg A/S som den eneste tilsyneladende har været bekendt med var af væsentlig betydning for indklagede.

Det fremgår af e-mailkorrespondance mellem CUBO Arkitekter A/S og indklagede af 13. september 2013 og mødereferat af 14. oktober 2013, at både indklagede og arkitektfirmaet har været fuldt ud bevidste om, at CUBO Arkitekter A/S risikerede at »komme for tæt på« og dermed blive inhabil som underrådgiver i et tilbudsgiverteam. Dette må også tillægges bevismæssig betydning.

Arkitema Architects A/S mail om tilbagedatering af CUBO Arkitekter A/S' bidrag til den 1. december 2013 understreger omfanget af CUBO Arkitekter A/S' arbejde og betydning samt tilsløringen heraf.

CUBO Arkitekter A/S har desuden i kraft af sit i forhold til udbuddet sideløbende arbejde med indklagede om kunstudsmykningen og deltagelse i møder herom, herunder om koordinering med totalentreprisen, opnået en yderligere helt særegen og åbenbar konkurrencefordel.

Omstændighederne betyder samlet set, at der er en formodning for, at CUBO Arkitekter A/S har haft en særlig fordel – og herunder en fordel, som ikke er elimineret ved udformningen af udbudsmaterialet og tilrettelæggelsen af udbuddet, herunder udleveringen af designmanual og skitseforslag. Indklagede som har en tung bevisbyrde for, at dette ikke var tilfældet, har ikke løftet denne bevisbyrde.

Indklagede var derfor forpligtet til at afvise tilbuddet fra den vindende tilbudsgiver TC Anlæg A/S med henvisning til, at denne tilbudsgiver med tilføjelse af CUBO Arkitekter A/S som sin underrådgiver var »inhabil« i forhold til afgivelse af tilbud og opnåelse af den udbudte kontrakt.

Som det fremgår af det anførte om evalueringen af underkriteriet »kvalitet« viser evalueringen tillige, at indklagede har favoriseret TC Anlæg A/S, idet indklagede reelt har ønsket en anden ydelse og beskrivelse af »kvalitet« med overvejende vægt på produktangivelser end den, der fremgik af udbudsmaterialet – et ønske som kun CUBO Arkitekter A/S, og dermed TC Anlæg A/S, har kendt til.

TC Anlæg A/S er desuden blevet uretmæssigt favoriseret i forbindelse med prækvalifikationen. Det kan således konstateres, at der ved vurderingen af den økonomiske og finansielle formåen for TC Anlæg A/S er lagt vægt på den oplyste omsætning, egenkapital og resultat for ikke blot TC Anlæg A/S, men tillige for CUBO Arkitekter A/S og Rambøll A/S. Til sammenligning er ansøgerne 5E Byg A/S, B. Nygaard Sørensen A/S, Hansson & Knudsen A/S, Jorton A/S, CC. Contractor A/S og Raunstrup Entreprise A/S alle vurderet som værende væsentligt ringere end TC Anlæg A/S, uanset at nøgletallene for disse ansøgere er bedre end nøgletallene for TC Anlæg A/S. Det bemærkes, at ansøgningen fra TC Anlæg A/S ikke var vedlagt erklæringer fra hverken CUBO Arkitekter A/S eller Rambøll A/S om, at disse underrådgivere stillede deres økonomiske kapacitet til rådighed for opfyldelse af kontrakten. Indklagede har derfor ikke været berettiget til at lægge oplysningerne om CUBO Arkitekter A/S og Rambøll A/S' omsætning, egenkapital eller resultat til grund ved evalueringen af prækvalifikationsansøgningen. Der kan ikke lægges vægt på det af indklagede anførte om ikke at have lagt vægt på underrådgivernes økonomi. Indklagedes udsagn strider således mod indholdet af excel-arket.

Indklagede har gjort gældende at indklagede ikke har krænket ligebehandlingsprincippet ved at prækvalificere og efterfølgende tildele den udbudte totalentreprise til TC Anlæg A/S.

Udgangspunktet er, at en ordregiver ikke er udelukket fra at modtage rådgivning, som kan benyttes i forbindelse med efterfølgende udarbejdelse af udbudsmateriale, medmindre den forudgående rådgivning har til følge, at konkurrencen forhindres, jf. betragtning 8 til udbudsdirektivet. Betragtningerne i det nye udbudsdirektiv kodificerer det gældende direktivs betragtning 8.

Inhabilitet forudsætter, at den pågældende rådgiver har opnået en utilbørlig konkurrencefordel i forhold til de øvrige tilbudsgivere i kraft af sin deltagelse i det forudgående arbejde. Dette vil typisk kunne være tilfældet, hvis rådgiveren ved den forudgående rådgivningsopgave har påvirket udformningen af udbudsbetingelserne eller på anden måde har udøvet en særlig indflydelse på tilrettelæggelsen af udbuddet. Det samme gælder, hvis rådgiveren ved den forudgående opgave har opnået en særlig viden, som ikke - eller i al fald kun vanskeligt - vil kunne tilegnes af de konkurrerende tilbudsgivere i det efterfølgende udbud. Et generelt kendskab til ordregiver eller det forhold, at rådgiveren har bedre forudsætninger end konkurrenterne for at udføre en bestemt opgave, medfører ikke, at rådgiveren ikke kan prækvalificeres eller tildeles kontrakten.

Det kan være i strid med ligebehandlingsprincippet, hvis ordregiver udelukker en tilbudsgiver alene af den grund, at tilbudsgiver tidligere har udført opgaver for ordregiver med tilknytning til det pågældende udbud, jf. eksempelvis kendelse af 24. august 2007, LSI Metrogruppen I/S mod Ørestadsselskabet, og jf. artikel 41, stk. 2, i det nye udbudsdirektiv.

I denne sag er der ikke tale om, at CUBO Arkitekter A/S har optrådt som rådgiver for indklagede i forbindelse med tilrettelæggelsen og gennemførelsen af udbuddet. Udbudsbetingelserne og tildelingskriterierne er således udarbejdet af indklagedes bygherrerådgiver, Arkitema Architects. Det er ikke korrekt, når klageren anfører, at CUBO Arkitekter A/S har udarbejdet byggesagsbeskrivelsen, bygningsdelsbeskrivelser eller har deltaget i bygherregruppe- og styregruppemøder. CUBO Arkitekter A/S har således ikke kunnet påvirke udformningen af udbudsbetingelserne eller på anden måde udøve særlig indflydelse på udbuddets tilrettelæggelse. Bistanden bestod alene

i udarbejdelse af et skitseforslag og en designmanual, som beskriver indklagedes overordnede behov i forbindelse med byggeriet, og som er gjort tilgængelige for alle bydende i udbudsprocessen. Dette kan ikke medføre inhabilitet for TC Anlæg A/S. Der er i den forbindelse intet grundlag for, at CUBO Arkitekter A/S har udført bygningsdelsbeskrivelser ud over fremsendelsen/udleveringen af eksempler i august og september 2013. Som det klart fremgår af e-mailen af 13. september 2013, var forholdet, at man netop besluttede ikke at anvende bygningsdelsbeskrivelser, men i stedet lade CUBO Arkitekter A/S udarbejde den designmanual, der indgik i udbudsmaterialet.

Den omstændighed, at der også efter offentliggørelsen af udbuddet er udført arbejde med at færdiggøre designmanual og skitseforslag, kan ikke føre til inhabilitet. De arbejder, der er udført vedrører udelukkende rettelser og præciseringer i skitseforslag og designmanual, som er foranlediget af krav om rettelser mv. fra indklagedes bygherrerådgiver, Arkitema Architects K/S. Det gælder også det arbejde med kælderudvidelse og transformator/kølegård, som klageren fremhæver, hvor Arkitema Architects havde anmodet om CUBO Arkitekter A/S om at tilføje dette på skitseforslaget. Kravet om denne ændring fremgår også af referatet af bygherregruppemøde nr. 4. den 21. januar 2014, punkt 4. Kølegården fremgår af både skitseforslag og designmanual og dispositionsrum til server indgår i skitseforslaget.

Arkitema Architects K/S' tilfældige valg af den 1. december 2013 som den dato, der blev påført skitseforslaget og designmanualen ved udsendelsen til tilbudsgiverne, kan heller ikke føre til inhabilitet.

Kunstprojektet har intet med totalentrepriseopgaven at gøre. Der er således tale om et selvstændigt projekt, som heller ikke er omtalt i udbudsmaterialet vedrørende totalentreprisen. CUBO Arkitekter A/S' rådgivningsopgave vedrørende kunstprojektet har derfor ikke bibragt arkitektfirmaet – og dermed TC Anlæg A/S nogen særlig fordel i relation til tilbuddet på totalentreprisen.

Hvad angår underkriterierne »kvalitet«, antager klageren, at TC Anlæg A/S har haft en væsentlig konkurrencefordel, fordi CUBO Arkitekter A/S ved den forudgående rådgivning, herunder udarbejdelsen af det første skitseforslag, er blevet bekendt med indklagedes intentioner med byggeriet. Der er ikke objektive holdepunkter for denne antagelse. For det første er indklage-

des intentioner med og ønsker til byggeriet nedfældet i skitseforslaget og designmanualen, der har været tilgængelig for alle tilbudsgivere. For det andet må det antages, at klageren har været lige så bekendt med indklagedes designmæssige intentioner om byggeriet i kraft af, at klageren og dennes rådgivere har medvirket i forbindelse med flere tilsvarende bygninger på Syddansk Universitet, jf. de fremlagte kort. I øvrigt bestrides det, at det første skitseforslag, CUBO Arkitekter A/S udarbejdede, lå til grund for det skitseforslag og den designmanual, som indgik i udbudsmaterialet. Forslaget blev netop ikke anvendt. At der er visse elementer, som er de samme, skyldes de gældende lokalplaner for området samt indklagedes generelle krav om en sammenhæng mellem og ensartet indtryk af bygningerne på området.

I øvrigt er det udtryk for en mistolkning af evalueringsrapporten, når klageren anfører, at afvigelsen mellem tilbuddene i væsentlighed har været produktangivelserne, og at TC Anlæg A/S tilsyneladende skulle være den eneste, som har været bekendt med, at disse var af betydning for indklagede. Det fremgår af evalueringsrapporten, at også klageren har angivet specifikke produkter på bygningsdele. Indklagedes evalueringsudvalg vurderede imidlertid, at TC Anlæg A/S' produktangivelser/de tilbudte kvaliteter opfyldte underkriteriet bedre end klagerens produktangivelser/tilbudte kvaliteter. Som det fremgår af evalueringsrapporten, har indklagede – i overensstemmelse med det, som er anført i udbudsbetingelserne – evalueret på både beskrivelser af tilbudt kvalitet og produktangivelser.

TC Anlæg har heller ikke opnået en væsentlig konkurrencefordel i forhold til underkriteriet »organisation og proces«. CUBO Arkitekter A/S har som nævnt ikke deltaget i styregruppemøder eller brugergruppemøder, og kunstprojektet er ikke en del af totalentreprisen. CUBO Arkitekter A/S har alene udarbejdet skitseforslaget og designmanualen og TC Anlæg A/S har ikke herved opnået en uberettiget konkurrencefordel i forhold til det pågældende kriterium. Indklagede har foretaget en konkret vurdering baseret på CV'erne for de tilbudte medarbejdere i henhold til kriteriet om »organisation og proces« og det, som i øvrigt er anført i tilbuddene, og der er intet grundlag for, at denne vurdering ikke har været saglig og korrekt. Ikke blot TC Anlæg A/S, som tilbød Bo Lautrup, men også klageren tilbød i den forbindelse medarbejdere, som tidligere havde udført arbejde på indklagedes projekter. Klageren tilbød således Allan Kronborg og Jesper Højbjerg, som begge tidligere har udført sådant arbejde.

Udarbejdelsen af skitseforslaget og designmanualen har heller ikke i øvrigt givet TC Anlæg A/S en utilbørlig konkurrencefordel, og en eventuel utilbørlig konkurrencefordel er under alle omstændigheder udlignet ved at udlevere skitseforslaget og designmanualen med udbudsmaterialet.

Supplerende bemærkes, at CUBO Arkitekter A/S set i forhold til den tilbudte pris for totalentreprisen på ca. kr. 110.000.000 ekskl. moms har modtaget et ganske beskedent honorar for de forudgående arbejder på kr. 480.000 ekskl. moms.

Det klageren anfører om, at det af evalueringsnotatet for prækvalifikationen fremgår, at de tilknyttede rådgiveres omsætning er indgået i prækvalifikationsvurderingen af økonomisk og finansiell kapacitet, er ikke korrekt. Det er alene ansøgenes egne oplysninger om økonomisk og finansiell formåen, der er tillagt betydning, jf. også udbudsbekendtgørelsen, pkt. III.2.2. I det omfang de tilknyttede rådgiveres regnskabsoplysninger er medtaget i det excel-ark, der er vedlagt evalueringsnotatet, er det alene, fordi indklagede har modtaget disse oplysninger. Oplysningerne har ikke indgået i prækvalifikationsvurderingen, hvor det netop også om TC Anlæg A/S anføres, at selskabet har en »mindre omsætning«.

Sammenfattende er der intet grundlag for at mene, at prækvalifikationen af TC Anlæg A/S eller den efterfølgende tildeling til TC Anlæg A/S er i strid med ligebehandlingsprincippet.

Ad påstand 2

Klageren har gjort gældende, at den manglende angivelse af standstill-periodens udløb er i strid med håndhævelseslovens 2, stk. 2, hvoraf det fremgår, at ordregiver er forpligtet til at oplyse den eksakte dato for udløb af standstill-perioden.

Indklagede har erkendt overtrædelsen.

Ad påstand 3

Klageren har gjort gældende, at der, jf. det ad påstand 1 anførte om evalueringen af underkriteriet »kvalitet«, er lagt afgørende vægt på TC Anlæg

A/S' omfattende angivelse af produkter i sit tilbud, som lå langt ud over, hvad de øvrige tilbudsgivere havde anført. Det fremgår ikke af udbudsbetingelserne, at produktangivelser tillægges afgørende positiv betydning. Det angives således, at bedømmelsen sker på grundlag af oplyst kvalitet »eller« produktangivelse. Ved i strid med udbudsbetingelserne at have lagt afgørende vægt på produktangivelser har indklagede handlet i strid med ligebehandlings- og gennemsigtighedsprincippet i udbudsdirektivets artikel 2.

Indklagede har gjort gældende, at der – som også anført ad påstand 1 – ikke er lagt mere vægt på produktangivelser end på tilbudsgiveres anden fyldestgørende beskrivelse af det tilbudte. Påstanden skal derfor ikke tages til følge.

Ad påstand 4

Klageren har gjort gældende, at indklagede har forskelsbehandlet klageren set i forhold til TC Anlæg A/S, idet indklagede har efterkontrolleret klagerens oplysninger om udvendig solafskærmning (screens), men ikke har gjort det for TC Anlæg A/S' vedkommende. Dette uagtet TC Anlæg A/S blot havde kopieret formuleringen fra byggeprogrammet om overholdelse af vindkrav 4 med vindpåvirkning af 14-17 m/s, og uanset der ikke var nogen forskel i informationsniveauet i de to tilbud, som begge bekræftede at overholde minimumsforventningerne i udbudsbetingelserne.

Det er desuden uberettiget, at indklagede har lagt til grund, at klageren ikke overholdt minimumsforventningerne, men at TC Anlæg A/S gjorde det. Det fremgår af både klagerens tilbud og de undersøgelser, indklagede foretog, at klagerens tilbud overholdt det, som stod i udbudsbetingelserne. Producentens hjemmesider angiver således, at de tilbudte screens kan modstå 15 m/s og efter de konkrete forhold også en større vindpåvirkning. Oplysningerne i produktbladet vedrørende screens, som TC Anlæg A/S havde tilbudt, viser derimod, at de pågældende screens kun opfylder et vindkrav på 3, som alene dækker et spænd fra 10,3 – 13,6 m/s, og altså ikke opfylder minimumsforventningerne i udbudsbetingelserne.

Indklagede har gjort gældende, at der efter formuleringerne i klagerens tilbud, hvorefter klageren »vil sørge for at systemerne kører op, når vindhastigheden overskrider det tilladte«, var berettiget tvivl om, hvorvidt klagerens tilbud overholdt minimumsforventningerne til vindkrav, idet »det til-

ladte« også kunne henvise til, hvad de pågældende screens maksimalt kunne modstå i henhold til producentens oplysninger. Indklagede havde derfor anledning til at kontrollere oplysningerne i tilbuddet. Efter indholdet af producentens hjemmeside var det fortsat ikke klart, om klagerens tilbud overholdt minimumsforventningerne. Indklagede kunne ikke vide, om klageren under projekteringen af byggeriet ville kunne tilvejebringe de »projekt specifikke forudsætninger«, som omtales på producentens hjemmeside, og dermed gøre det muligt for producenten at fremstille/montere screens i en udformning, der ville kunne klare »højere hastigheder«. Derfor vurderede indklagede klagerens tilbud vedrørende solafskærmning til lidt under middel. Indklagede var berettiget til at lade den bestående tvivl, om hvorvidt de af klageren tilbudte screens opfyldte minimumsforventningerne, slå igennem ved bedømmelsen af klagerens tilbud.

Efter indholdet af TC Anlæg A/S' tilbud var der ikke tvivl om, at minimumsforventningerne til vindkrav var opfyldt. Der var derfor ikke grund til at efterkontrollere om de tilbudte screens opfyldte forventningerne. Der er således intet grundlag for klagerens påstand om forskelsbehandling. I øvrigt fremgår det af det af klageren påberåbte produktblad vedrørende de screens, TC Anlæg A/S tilbød, at vindklasse 3 iht. DIN EN 1356 kan opfyldes i felter helt op til 16 m². Ved tilpasning af afskærmningens feltstørrelser ville TC Anlæg A/S kunne opfylde minimumsforventningerne i udbudsbetingelserne.

Ad påstand 5

Klageren har gjort gældende, at indklagede ved den gennemførte evaluering og beslutning om tildeling af kontrakt til TC Anlæg A/S uberettiget og groft har tilsidesat ligebehandlingsprincippet i udbudsdirektivets artikel 2, og at dette bør føre til, at indklagedes beslutning om tildeling af kontrakt annulleres.

Indklagede har gjort gældende, at overtrædelsen i påstand 2 ikke er af en sådan karakter og konkret betydning, at der er grundlag for at annullere indklagedes tildeling, jf. herved håndhævelseslovens § 13, nr. 2.

Da indklagede ikke herudover har overtrådt udbudsreglerne, skal påstanden om annulation ikke tages til følge.

Hvis klagenævnet mod forventning måtte give klageren medhold i påstand 1, skal klagenævnet alligevel ikke give klageren medhold i annullationspåstanden, da klageren ikke har godtgjort, at overtrædelsen i påstand 1 har været udslagsgivende for udfaldet af udbuddet.

Hertil kommer, at indklagede den 27. januar 2014 underrettede klageren om prækvalifikationen af bl.a. TC Anlæg A/S med dennes underrådgiver CUBO Arkitekter A/S, og at indklagede den 17. februar 2014 udsendte opfordringsbrev vedlagt udbudsmaterialet, herunder det af arkitektfirmaet udarbejdede materiale. Allerede på sidstnævnte tidspunkt havde klageren derfor mulighed for at tage stilling til, om der var anledning til at klage over prækvalifikationen af TC Anlæg A/S. Klagerens undladelse af rettidigt at klage skal tillige tillægges betydning ved vurderingen af, om der kan ske annullation, jf. delkendelse af 22. januar 2012, Bombardier Transportation Denmark A/S mod Banedanmark.

Klagenævnet udtaler:

Ad påstand 1, 3 og 4

Indledningsvis bemærkes, at klagerens påstand 1 drejer sig om tilsidesættelse af en pligt til at afvise TC Anlæg A/S' ansøgning om prækvalifikation og efterfølgende tilbud som følge af særlige fordele for denne tilbudsgiver i kraft af CUBO Arkitekter A/S' arbejde for indklagede, idet disse fordele ikke kunne udlignes og ikke blev udlignet ved at lade de af CUBO Arkitekter A/S udarbejdede designmanual og skitseforslag indgå i udbudsmaterialet.

Klagerens anbringender til støtte for påstand 1 er, at TC Anlæg A/S har opnået en særlig konkurrencefordel som følge af CUBO Arkitekter A/S' rådgivningsarbejde for indklagede før og under udbuddet ved (i) deltagelse i bygherregruppe- og styregruppemøder, hvori der er truffet afgørende beslutninger om byggeprogrammets udformning og indhold, (ii) ved udarbejdelse af bygningsdelsbeskrivelser og væsentlige dele af udbudsmaterialet – designmanual og skitseprojekt og (iii) ved deltagelse i kunstudvalg og som teknisk rådgiver for kunstudsmykning.

Klageren har vedrørende påstand 1 fremført to yderligere anbringender, der begge drejer sig om forskelsbehandling til fordel for TC Anlæg A/S, hvor-

efter (iv) indklagede lod underrådgiveren CUBO Arkitekter A/S' omsætning indgå ved bedømmelsen af TC Anlæg A/S' ansøgning om prækvalifikation i relation til økonomisk og finansiel formåen, men ikke lod underrådgi- veres omsætning indgå ved bedømmelsen af øvrige ansøgninger, og (v) indklagede i relation til underkriteriet »kvalitet« favoriserede TC Anlæg A/S, idet indklagede lagde afgørende vægt på produktangivelser – hvilket var et ønske, som kun CUBO Arkitekter A/S, og dermed TC Anlæg A/S, kendte til, da det ikke fremgik af udbudsmaterialet.

Anbringende (iv) og (v) om forskelsbehandling vedrører ikke den nedlagte påstand 1. Som påstand 1 er formuleret, følger det af håndhævelseslovens § 10, stk. 1, 2. pkt. og forarbejderne til bestemmelsen, at klagenævnet ikke i relation til påstand 1 kan tage stilling til klagerens anbringende (iv) og (v) om forskelsbehandling.

For så vidt som klageren havde nedlagt en påstand svarende til anbringende (iv) bemærkes, at der efter indholdet af evalueringsnotatet om prækvalifikation ikke er grundlag for at antage, at indklagede har ladet oplysningerne om underrådgivernes økonomi indgå ved bedømmelsen af TC Anlæg A/S' økonomi, selvom TC Anlæg A/S' rådgiveres omsætning er talt med i oversigtsskemaet. Bedømmelsen af TC Anlæg A/S i evalueringsnotatet lød således »mindre omsætning«.

Anbringende (v) vedrører samme faktiske forhold som påstand 3. Påstand 4 angår også forskelsbehandling til fordel for TC Anlæg A/S, og vedrører bedømmelsen af klagerens og TC Anlæg A/S' tilbud på solafskærmning, screens. Henset til sammenhængen mellem påstand 3 og 4 og de anbringender, som ikke kan tages under påkendelse i relation til påstand 1, behandler klagenævnet påstand 3 og 4 før påstand 1.

Ad påstand 3

Påstand 3 drejer sig alene om tilsidesættelse af en pligt til gennemsigtighed, og ikke om forskelsbehandling.

Efter indholdet af evalueringsrapporten er der ikke grundlag for at antage, at indklagede har tillagt angivelse af produkter en større vægt end tilbudsgivernes beskrivelse af, hvilken konkret kvalitet de tilbød i relation til de enkelte bygningselementer/komponenter, og at indklagede dermed har foreta-

get en bedømmelse, der adskilte sig fra det, som var angivet i udbudsbetingelserne. Det bemærkes i den forbindelse, at den krævede beskrivelse for visse af de 7 bygningsdele/komponenters vedkommende naturligt ville have form af oplysning om produktnavn – suppleret med oplysninger om det pågældende navngivne produkts nærmere kvaliteter. Det gælder for eksempel inventar (borde og stole).

Påstanden tages derfor ikke til følge.

For så vidt som klageren havde formuleret påstand 1 eller 3 sådan, at der tillige var nedlagt påstand om forskelsbehandling ved bedømmelsen underkriteriet »kvalitet« i relation til de tilbudte bygningsdele/komponenter bemærkes, at der tilkommer ordregivere et vidt skøn ved bedømmelsen af tilbudsgiveres opfyldelse af kvalitative underkriterier. Klagenævnet erstatter efter fast praksis ikke ordregiveres kvalitative skøn med sit eget. Efter indholdet af evalueringsrapporten er der ikke grundlag for at antage, at indklagede har foretaget en usaglig vurdering af tilbuddene i henhold til underkriteriet »kvalitet«, og herunder har bedømt tilbuddet fra TC Anlæg A/S mere positivt, end der er sagligt grundlag for. Der er heller ikke grundlag for at antage, at indklagede åbenbart har overskredet det vide skøn, der tilkommer indklagede ved den kvalitative bedømmelse.

Ad påstand 4

Formuleringen i klagerens tilbud på solafskærming (screens), hvorefter »Vindvagten sørger for at systemerne kører op, når vindhastigheden overstiger det tilladte for at skåne systemerne og kører ned igen, når vindhastigheden tillader dette« kunne som anført af indklagede give anledning til tvivl om, hvorvidt »det tilladte« henviste til kravene i udbudsmaterialet eller den i producentens produktspecifikationer angivne maksimale vindhastighed. Indklagede havde derfor anledning til at indhente produktspecifikationer vedrørende det tilbudte produkt. Klagenævnet finder endvidere, at der efter indholdet af specifikationerne fortsat bestod en sådan tvivl om, hvorvidt den tilbudte solafskærming opfyldte minimumsforventningerne til vindmodstand, at indklagede var berettiget til at tillægge dette betydning ved vurderingen af klagerens tilbud.

Efter formuleringen af TC Anlæg A/S' tilbud på solafskærmning var der ingen anledning til at tro, at denne tilbudsgiver ikke ville overholde minimumsforventningerne til vindmodstand.

Den omstændighed, at indklagede har efterkontrolleret oplysningerne i klagerens tilbud, men ikke har gjort det for så vidt angår TC Anlæg A/S, kan dermed ikke anses for ulovlig forskelsbehandling.

Klagenævnet, som ikke erstatter ordregivere som indklagedes skøn vedrørende kvalitative kriterier med sit eget, finder heller ikke grundlag for at antage, at indklagedes vurdering af henholdsvis klagerens og TC Anlæg A/S' tilbud på solafskærmning i relation til underkriteriet om »kvalitet« ikke har været sagligt begrundet eller åbenbart har overskredet det vide skøn, der tilkommer indklagede ved bedømmelsen af et sådant kvalitativt kriterium.

Påstanden tages herefter ikke til følge.

Ad påstand 1

Som angivet i betragtning 8 i udbudsdirektivet, indebærer den omstændighed, at en ordregiver, inden et udbud iværksættes, søger eller modtager rådgivning, der kan benyttes til at udforme udbudsbetingelserne, ikke, at den /de rådgivere, som ordregiver har været i »teknisk dialog« med, ikke kan deltage i det efterfølgende udbud som tilbudsgiver eller rådgiver for en tilbudsgiver. Det forudsættes imidlertid, at rådgivningen ikke har til følge, at konkurrencen forhindres. Efter klagenævnets praksis har ordregivere i overensstemmelse hermed en betydelig skønsmargin ved beslutningen om, hvorvidt et tilbud fra rådgivere, der har bistået med undersøgelser forud for udbuddet, kan tages i betragtning eller skal afvises, fordi det ville være i strid med ligebehandlingsprincippet at tage det i betragtning.

CUBO Arkitekter A/S har udarbejdet det skitseprojekt og den designmanual, som indgik i udbudsmaterialet, og har modtaget en betaling på 480.000 kr. ekskl. moms herfor. Indklagede har haft bistand af andre rådgivere, herunder Architema Architets K/S, der som bygherrerådgiver har stået for det samlede udbudsmateriale.

Designmanualen og skitseforslag indgik i det udbudsmateriale, som alle tilbudsgivere modtog. Som udgangspunkt er den særlige fordel, CUBO Arki-

tekter A/S og dermed TC Anlæg A/S har haft som følge af arkitektfirmaets arbejde med skitseforslag og designmanual, dermed udlignet i fornødent omfang.

CUBO Arkitekter A/S havde før opgaven med skitseprojektet og designmanualen udført en indledende opgave med at udarbejde et skitseforslag (oplæg) og har modtaget en betaling på 77.705 kr. herfor. Uanset om dette arbejde helt eller delvist har ligget til grund for arkitektfirmaets udarbejdelse af det skitseforslag og den designmanual, som indgik i udbudsmaterialet, er der ikke noget, som understøtter, at det oprindelige forslag ikke dermed er stillet til rådighed for øvrige tilbudsgivere i relevant omfang.

Efter indholdet af CUBO Arkitekter A/S' e-mails af 16. august 2013 og af 13. september 2013, referatet af mødet den 14. oktober 2013 og det i øvrigt fremlagte er der ikke grundlag for at antage, at CUBO Arkitekter A/S har udarbejdet bygningsdelsbeskrivelser vedrørende totalentreprisen, og i hvert fald ikke at eventuelle oprindelige udkast/oplæg til sådanne beskrivelser ikke er blevet indarbejdet i designmanualen og skitseforslaget, der som allerede nævnt blev stillet til rådighed for alle tilbudsgivere. CUBO Arkitekter A/S' udarbejdelse og fremsendelse af eksempler/oplæg til sådanne bygningsdelsbeskrivelser i den indledende fase kan derfor ikke føre til, at tilbuddet fra TC Anlæg A/S ikke kunne tages i betragtning.

Opgaven med rådgivning om kunstnerisk udsmykning har ikke nogen nærmere sammenhæng med totalentreprisen. Det kan derfor ikke antages, at CUBO Arkitekter A/S' opgave har bibragt arkitektfirmaet og dermed TC Anlæg A/S nogen særlig fordel i relation til udformningen af tilbuddet på totalentreprisen. Arkitektfirmaets udførelse af denne opgave, kan dermed heller ikke begrunde, at tilbuddet fra TC Anlæg A/S ikke kunne tages i betragtning.

Efter den fremlagte korrespondance mv. ligger det fast, at CUBO Arkitekter A/S' arbejde tidsmæssigt har været ind i begyndelsen af februar 2014, og at dateringen af designmanual og skitseforslag den 1. december 2013 dermed er urigtig. Der er imidlertid ikke grundlag for at antage, at arkitektfirmaet har arbejdet med designmanual og skitseforslag efter det tidspunkt, hvor udbudsmaterialet er udsendt til de prækvalificerede, eller i øvrigt været involveret i tilbuddet på indklagedes side i udbudsprocessen og udformnin-

gen af udbudsmateriale efter dette tidspunkt, endsige haft mulighed for at påvirke bedømmelsen af tilbuddene.

Det er ikke af klageren gjort gældende, at klageren og øvrige tilbudsgivere, bortset fra TC Anlæg A/S, ikke har haft fornøden tid til at sætte sig ind i udbudsmaterialet, herunder designmanualen og skitseforslaget. Der er således ingen anledning til at tage stilling til – og i øvrigt heller ikke på det foreliggende grundlag noget som understøtter – at TC Anlæg A/S har haft en sådan tidsmæssig fordel i kraft af CUBO Arkitekter A/S' forhåndskendskab til designmanual og skitseforslag, at udformningen af tilbud og udfaldet af udbudsprocessen kan antages at være blevet påvirket heraf. Den omstændighed, at skitseforslag og designmanual er tilbagedateret, ændrer ikke herpå.

Der er intet faktisk grundlag for at antage, at arkitektfirmaet har deltaget i andre møder end dem, som indklagede har oplyst om. Der er heller intet faktisk grundlag for klagerens anbringende om, at arkitektfirmaet herigenom og i øvrigt har haft mulighed for at påvirke byggeprogrammet – bortset fra skitseforslaget og designmanualen – eller har opnået en ganske særlig indsigt i indklagedes ønsker til blandt andet styringen af projektet.

Den omstændighed, at tilbuddet fra TC Anlæg A/S har fået en bedre bedømmelse end tilbud fra klageren og øvrige tilbudsgivere vedrørende de kvalitative underkriterier, beviser ikke, at denne bedre bedømmelse skyldes en særlig konkurrencefordel som følge af CUBO Arkitekter A/S' forudgående arbejde for indklagede med designmanual og skitseforslag.

Klageren har anført forskellige anbringender om det arbejde, Bo Lautrup fra CUBO Arkitekter A/S udførte i relation til skitseforslaget og designmanualen, og den positive bedømmelse, der gives i evalueringsrapporten af TC Anlæg A/S' tilbud i relation til »organisation og proces«, herunder bedømmelsen af sagsarkitekten, »CV4« (Bo Lautrup). Den omstændighed, at Bo Lautrups CV er blevet tilføjet en yderligere relevant reference som følge af arbejdet med udformning af skitseforslag og designmanual, indebærer imidlertid ikke en pligt for indklagede til at afvise tilbuddet. Bo Lautrups CV ville således være blevet tilsvarende forbedret, hvis han havde udarbejdet lignende opgaver med udformning af skitseforslag mv. til et universitetsbyggeri for eksempelvis Aarhus Universitet. For så vidt som klagerens anbringender vedrørende Bo Lautrup skal forstås sådan, at klageren gør gæl-

dende, at den positive bedømmelse af TC Anlæg A/S' tilbud i relation til »organisation og proces« er udtryk for en (usaglig) præference for Bo Laurtrup og CUBO Arkitekter A/S bemærkes, at et sådant anbringende ikke vedrører påstand 1, og derfor ikke kan tages i betragtning i relation til denne påstand. Konsekvensen af en usaglig bedømmelse ville heller ikke være, at indklagede havde haft pligt til at afvise tilbuddet fra TC Anlæg A/S, og at tildelingsbeslutningen derfor skulle annulleres. Tildelingsbeslutningen ville skulle annulleres, allerede fordi den var udtryk for en ulovlig forskelsbehandling. Efter indholdet af evalueringsrapporten og de øvrige oplysninger i sagen, herunder oplysningen om, at to af de af klageren tilbudte rådgivere, også tidligere har udført arbejde på indklagedes byggeprojekter, er der i øvrigt ikke grundlag for, at indklagedes bedømmelse af underkriteriet »organisation og proces« ikke har været sagligt begrundet, eller åbenbart har overskredet det vide skøn, der tilkommer indklagede.

På den ovennævnte baggrund tages påstand 1 ikke til følge.

Ad påstand 2

Indklagede har erkendt overtrædelsen. Påstanden tages til følge.

Ad påstand 5

Da den overtrædelse, der er konstateret ad påstand 2, ikke kan føre til annullation af tildelingsbeslutningen, og da klageren ikke i øvrigt har fået medhold i nogen af de nedlagte påstande, tages påstanden om annullation ikke til følge.

Sagsomkostninger

Bortset fra påstand 2 har klageren ikke fået medhold i nogen af de nedlagte påstande og har herunder ikke opnået annullation af tildelingsbeslutningen. Indklagede, som erkendte overtrædelsen i påstand 2 allerede i sin udtalelse om opsættende virkning, må herefter samlet set anses for vinder af sagen. Ved fastsættelsen af de sagsomkostninger, klageren herefter skal betale til indklagede, har klagenævnet lagt vægt på sagens karakter og omfang, herunder antallet og omfanget af klagerens processkrifter og de af denne påberåbte bilag.

Herefter bestemmes:

Ad påstand 2

Indklagede har tilsidesat håndhævelseslovens § 2, stk. 2, idet indklagede ikke ved sin meddelelse om hensigt om tildeling af kontrakt har oplyst datoen for udløb af standstill-periode.

Klageren, H. Skjøde Knudsen A/S, skal i sagsomkostninger til indklagede Bygningsstyrelsen, betale 60.000 kr., der betales inden 14 dage efter modtagelsen af denne kendelse.

Klagegebyret tilbagebetales.

Klagen tages ikke til følge vedrørende påstand 1 og påstand 3-5.

Katja Høegh

Genpartens rigtighed bekræftes.

Joan Bach
kontorfuldmægtig